

Los Ods y el Sector Privado: Oportunidades de Acción en la Comunitat Valenciana

Resumen Ejecutivo

GENERALITAT
VALENCIANA

© Generalitat Valenciana, de la presente edición.

"El presente informe ha sido promovido por la Conselleria de Transparencia, Responsabilidad Social, Participación y Cooperación de la Generalitat Valenciana y elaborado por Red2Red Consultores".

1ª Edición: enero, 2019.

Diseño, maquetación e impresión. Addo Impresores, SAL.

1. CONTENIDO

1. Contenido.....	5
2. Introducción.....	9
3. La agenda de desarrollo sostenible y el sector privado. Síntesis de iniciativas.....	10
3.1. Presencia del Sector Privado en la Agenda de Desarrollo Sostenible	10
3.2. Iniciativas globales para la implicación del sector privado en los ODS	13
4. Marco metodológico de incorporación de los ods en el sector privado	15
4.1. Premisas iniciales	15
4.1.1. Los ODS son un vector de cambio del entorno de negocios, generando nuevos riesgos y oportunidades.....	15
4.1.2. La incorporación de los ODS en las empresas genera valor	16
4.1.3. La integración de los ODS no debe sustituir la responsabilidad empresarial	17
4.1.4. Subsisten diferentes enfoques para integrar los ODS en la actividad empresarial.....	18
4.1.5. El diálogo social es una herramienta para la integración.....	19
4.1.6. Es necesario construir un entorno habilitante para el desarrollo de la integración.....	20
4.2. Marco general de incorporación de los ODS en el sector empresarial	20
4.2.1. Alineamiento estratégico	21
4.2.2. Sostenibilidad Empresarial: el SDG Compass como guía de actuación.....	22
4.2.3. Construyendo confianza: transparencia y rendición de cuentas	22

4.2.4. Plataformas de acción.....	23
4.2.5. Facilitadores.....	24
4.3. Conclusiones del marco metodológico	25
5. Las empresas de la Comunitat Valenciana y los ods	26
5.1. Las empresas valencianas y la incorporación de los ODS: perfil típico.....	26
5.1.1. Percepción de los ODS en la comunidad empresarial.....	26
5.2. Políticas públicas de la Generalitat con impacto potencial en la promoción de los ODS.....	28
5.2.1. Ley 18/2017 de Cooperación y Desarrollo Sostenible	28
5.2.2. Estrategia de Modelo Económico.....	28
5.2.3. Ley de la Generalitat para el Fomento de la Responsabilidad Social	29
5.2.4. Estrategia de Especialización Inteligente (RIS3).....	31
5.2.5. Otras medidas en materia de Responsabilidad Social Empresarial y economía sostenible.....	32
5.2.6. Conclusiones: la construcción de un marco de políticas públicas para los ODS	33
5.3. Conclusiones del análisis del contexto	34
6. Arquitectura de la incorporación de los ODS.....	35
6.1. El impacto potencial de la economía valenciana en los ODS. Análisis sectorial	35
6.2. Diseño de una arquitectura para la implementación de los ODS en la Comunitat Valenciana	35
6.2.1. Prioridades de desarrollo sostenible de la Comunidad Autónoma y de su sector empresarial.....	36
6.2.2. Integración de los ODS a nivel empresa.....	37
6.2.3. Plataformas de acción y colaboración.....	38

6.2.4. Drivers e incentivos.....	39
6.2.5. Transparencia y rendición de cuentas.....	39
6.3. Hoja de ruta	40
7. Conclusiones	41

2. INTRODUCCIÓN

La Agenda de Desarrollo Sostenible es un programa de acción mundial emanado de la Resolución A/res/70/1 de la Asamblea General de las Naciones Unidas, aprobada el 25 de septiembre de 2015, como resultado de un proceso de consultas, debates y diálogos a nivel nacional e internacional liderados por la Organización de las Naciones Unidas para dibujar el escenario de la agenda de desarrollo internacional tras los quince años de vigencia de los Objetivos de Desarrollo del Milenio.

Como tal, consta de 17 objetivos internacionales, denominados Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS), de 169 metas y de 230 indicadores a ser implementados, monitorizados y evaluados en un horizonte temporal de 15 años, esto es, hasta el año 2030. A diferencia de los Objetivos de Desarrollo del Milenio, la Agenda de Desarrollo Sostenible incumbe, en su cumplimiento, no sólo a los países denominados en vías de desarrollo, sino que desde su concepción se ha planteado como una agenda que supone un compromiso del conjunto de la comunidad internacional, incluyendo por lo tanto a los países industrializados, los cuales están también sujetos a su desarrollo e implementación, y los cuales deben también rendir cuentas sobre su implementación.

La propia declaración incluye la necesidad de involucrar en su desarrollo no sólo a los estados miembro de Naciones Unidas, sino también a las entidades intergubernamentales, los gobiernos subnacionales, tales como regiones, comunidades autónomas o municipios, y también al sector privado y a la sociedad civil.

España se ha comprometido con la Agenda de Desarrollo Sostenible en múltiples niveles, incluyendo no sólo a la Administración General del Estado, a través de un Plan de Acción para la implementación de la Agenda 2030 : "Hacia una Estrategia Española de Desarrollo Sostenible", sino también a los municipios y a las Comunidades Autónomas, las cuales están desarrollando sus propias estrategias de implementación de los ODS.

En este marco de actuación, la Generalitat Valenciana ha tomado un claro liderazgo en la difusión, implementación y seguimiento de los ODS en el territorio de la Comunitat Valenciana. Para ello ha desarrollado planes de sensibilización, integración de los ODS en su marco de actuación, generación de alianzas con municipios y ciudades de la Comunidad Autónoma, y trabajo con las organizaciones de la sociedad civil. Fruto de este compromiso, la Generalitat

Valenciana, a través de su Dirección General de Cooperación y Solidaridad, ha estimado oportuno la realización de un informe sobre las posibilidades de integración de los ODS en el tejido económico de la Comunidad Autónoma, trabajo encargado a la firma Red2Red Consultores.

El presente informe tiene como objetivo cumplir con ese mandato, ofreciendo una panorámica de la situación, potencialidades y líneas de acción posibles para una mayor integración de la Agenda de Desarrollo Sostenible en el tejido económico privado de la Comunitat Valenciana, atendiendo a los siguientes objetivos:

- Visibilizar la aportación real y potencial de la comunidad empresarial de la Comunitat Valenciana al cumplimiento de los ODS.
- Sensibilizar al sector empresarial sobre los beneficios y ventajas de contribuir al cumplimiento de la Agenda de Desarrollo Sostenible.
- Mejorar el marco de diálogo público-privado a nivel de la Comunidad Autónoma en materia de Objetivos de Desarrollo Sostenible.

Para ello, se ha desarrollado un programa metodológico consistente en una revisión documental de la implicación del sector privado en los ODS, se ha desarrollado un trabajo de análisis estadístico sobre la realidad económica de la Comunidad Autónoma y sobre las diferentes políticas en marcha, así como un trabajo de campo que incorpora tanto entrevistas como la realización de una encuesta al sector empresarial de la Comunidad Autónoma.

3. LA AGENDA DE DESARROLLO SOSTENIBLE Y EL SECTOR PRIVADO. SÍNTESIS DE INICIATIVAS.

3.1. Presencia del Sector Privado en la Agenda de Desarrollo Sostenible.

La Agenda de Desarrollo Sostenible es una agenda de desarrollo internacional fruto de una serie de procesos de diálogo, negociación y consulta internacional liderados por la Organización de las Naciones Unidas con el objetivo de proporcionar una guía de actuación a la comunidad internacional tras la finalización del periodo marcado por la Declaración del Milenio en el año 2000 y los Objetivos de Desarrollo del Milenio. Tras un proceso de varios años de debate, consulta y discusión, fue aprobada el 25 de Septiembre de 2015 en el seno de la Asamblea General de Naciones Unidas, determinando tanto los Objetivos de Desarrollo Sostenible como los principios de ejecución, seguimiento y monitoreo necesarios para su implementación.

Como tal, la Agenda de Desarrollo Sostenible representa un salto cualitativo respecto a los citados Objetivos de Desarrollo del Milenio, por cuanto esta Agenda se presenta con un alcance mucho más omnicomprendivo -17 objetivos frente a los 8 de la declaración del milenio-, concerniendo al conjunto de la comunidad internacional, tanto en los países en vías de desarrollo como en los países industrializados.

Los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) son los siguientes:

1. Poner fin a la pobreza en todas sus formas en todo el mundo.
2. Poner fin al hambre, lograr la seguridad alimentaria y la mejora de la nutrición y promover la agricultura sostenible.
3. Garantizar una vida sana y promover el bienestar en todas las edades.
4. Garantizar una educación inclusiva, equitativa y de calidad y promover oportunidades de aprendizaje durante toda la vida para todos.
5. Lograr la igualdad entre los géneros y empoderar a todas las mujeres y las niñas.
6. Garantizar la disponibilidad de agua y su gestión sostenible y el saneamiento para todos.
7. Garantizar el acceso a una energía asequible, segura, sostenible y moderna para todos.
8. Promover el crecimiento económico sostenido, inclusivo y sostenido, el empleo pleno y productivo y el trabajo decente para todos.
9. Construir infraestructuras resilientes, promover la industrialización inclusiva y sostenible y fomentar la innovación.
10. Reducir la desigualdad en y entre los países.
11. Lograr que las ciudades y los asentamientos humanos sean inclusivos, seguros, resilientes y sostenibles.
12. Garantizar modalidades de consumo y producción sostenibles.
13. Adoptar medidas urgentes para combatir el cambio climático y sus efectos.
14. Conservar y utilizar en forma sostenible los océanos, los mares y los recursos marinos para el desarrollo sostenible.
15. Proteger, restablecer y promover el uso sostenible de los ecosistemas terrestres, gestionar los bosques de forma sostenible, luchar contra la desertificación, detener e invertir la degradación de las tierras y poner freno a la pérdida de la diversidad biológica.

16. Promover sociedades pacíficas e inclusivas para el desarrollo sostenible, facilitar el acceso a la justicia para todos y crear instituciones eficaces, responsables e inclusivas a todos los niveles.

17. Fortalecer los medios de ejecución y revitalizar la Alianza Mundial para el Desarrollo Sostenible.

Los objetivos se subdividen a su vez en 169 metas de actuación, las cuales serán medidas a través de un marco general de 230 indicadores que se acordó en 2016 y que será utilizado como referencia.

La estructura de implementación de los ODS supone una arquitectura internacional con presencia tanto de los organismos internacionales, incluyendo los programas y agencias del Sistema de Naciones Unidas, como de los países signatarios de la declaración y otros actores relevantes, a través de un foro político de alto nivel, que se reunirá de manera anual bajo los auspicios del Comité Económico y Social de Naciones Unidas. En el marco del mismo, se procederá a una revisión voluntaria de los informes que presenten los países que así lo deseen. España ha mostrado su interés en presentar su primer informe de progreso en el HLPF de 2018.

En el marco del desarrollo de las acciones vinculadas al cumplimiento de la Agenda de Desarrollo Sostenible, la resolución 70/1 incluye, de manera explícita, el importante papel que reserva tanto a la sociedad civil como al sector privado. De esta manera, en su párrafo 67, señala:

67. La actividad empresarial, la inversión y la innovación privadas son los grandes motores de la productividad, el crecimiento económico inclusivo y la creación de empleo. Reconocemos la diversidad del sector privado,

que incluye tanto a las microempresas como a las cooperativas y las multinacionales. Exhortamos a todas las empresas a que aprovechen su creatividad e innovación para resolver los problemas relacionados con el desarrollo sostenible. Fomentaremos un sector empresarial dinámico y eficiente, protegiendo al mismo tiempo los derechos laborales y los requisitos sanitarios y ambientales de conformidad con las normas y los acuerdos internacionales pertinentes y otras iniciativas que se estén llevando a cabo en esta esfera, como los Principios Rectores sobre las Empresas y los Derechos Humanos y las normas laborales de la Organización Internacional del Trabajo, la Convención sobre los Derechos del Niño y los principales acuerdos ambientales multilaterales, para quienes sean parte en ellos.

De esta manera, se recoge el importante papel que debe jugar el sector privado en la implementación de los ODS tanto a nivel global como a nivel nacional.

La participación del sector privado en la implementación de los ODS se ha materializado también en una referencia explícita en el marco de la Agenda de Acción de Addis Abeba, la cual, aprobada de manera previa a la propia declaración de la Agenda de Desarrollo Sostenible, supone un complemento imprescindible para entender el desarrollo del nuevo marco de acciones. De esta manera, la Agenda de Acción de Addis Abeba recoge entre sus principales actuaciones en materia de sector privado las siguientes:

- Promoción de la industrialización inclusiva y sostenible.
- Generación de empleo pleno productivo y trabajo decente, promoción de las microempresas y de las empresas pequeñas y medianas.
- Reconocimiento del papel del sector privado en la promoción del desarrollo sostenible.
- Generación de incentivos para la promoción del desarrollo sostenible por parte del sector privado.
- Fomento de un sector empresarial dinámico
- Apoyo y protección de las pequeñas y medianas empresas

De manera preliminar, por lo tanto, se puede concluir que **el sector privado aparece como un actor determinante en la implementación de la Agenda de Desarrollo Sostenible**. Se examinará a continuación la arquitectura de dicha participación a partir de las diferentes iniciativas globales puestas en marcha.

3.2. Iniciativas globales para la implicación del sector privado en los ODS

La irrupción del sector privado como actor determinante en el cumplimiento de los ODS es ya un hecho incontrovertible: desde la propia declaración de la Agenda

de Desarrollo Sostenible hasta las diferentes iniciativas, públicas y privadas, que se han puesto en marcha para consolidar este papel, el mundo de la empresa se ha ganado un papel específico y propio en el desarrollo de la Agenda.

Del análisis desarrollado, cabe extraerse algunas conclusiones en términos de construcción de discurso:

- En primer lugar, se puede constatar la **diversidad de actuaciones** en diferentes ámbitos geográficos, tanto a nivel internacional como europeo y español, que ofrecen una pluralidad de herramientas, reflexiones y marcos de actuación que no han dejado de crecer desde la puesta en marcha de la Agenda de Desarrollo Sostenible. Esta pluralidad debe entenderse como un factor positivo en la medida en que garantiza una aproximación individualizada a las necesidades y realidades de los diferentes tipos de empresa implicados, tanto por tamaño como por sector empresarial.
- En segundo lugar, es relevante señalar que la mayoría de las contribuciones realizadas construyen sobre lo ya realizado, aprovechando los estándares internacionales ya existentes en materia de Responsabilidad Social Empresarial. Al mismo tiempo, **el enfoque de los ODS supera en gran medida el enfoque tradicional de la RSE, sin llegar a ser un sustitutivo de dichas estrategias, sino más bien un complemento o, mejor, una “culminación”.**
- En tercer lugar, y pese a la existencia de diferentes sugerencias para la incorporación de los ODS en el sector empresarial, se constata que el enfoque ofrecido por la **alianza Global Compact-WCBSD se está constituyendo como enfoque más aceptado, a través de la herramienta SDG Compass como herramienta base.**
- No obstante esta aceptación, la narrativa sobre la incorporación de los ODS a la actividad del sector privado adolece de un marco consistente y reconocible, por cuanto las diferentes iniciativas existentes y herramientas puestas a disposición del sector privado en muchas ocasiones no hacen sino superponerse, pudiendo generar una sensación de **ruido metodológico** en el que es difícil establecer con precisión un esquema de común reconocimiento. Se puede por lo tanto señalar que en estos momentos, el debate se encuentra en una **situación “pre-estandarización”**, sin que se lleve a adivinar si esta estandarización es viable o incluso deseable.
- En cualquier caso, se deben clasificar las iniciativas puestas en marcha a través de los siguientes caracteres:

4. MARCO METODOLÓGICO DE INCORPORACIÓN DE LOS ODS EN EL SECTOR PRIVADO

4.1. Premisas iniciales

Partiendo de las lecciones y conclusiones de los diferentes informes e iniciativas puestas en marcha tanto a nivel global como europeo y nacional, podemos extraer los siguientes principios para la incorporación de los ODS a la práctica del sector privado. Como premisas iniciales destacamos las siguientes:

4.1.1. Los ODS son un vector de cambio del entorno de negocios, generando nuevos riesgos y oportunidades.

La aparición de los ODS supone un **cambio en el escenario global del entorno de negocios** que debe ser tenido en cuenta. La mayoría de los informes señalan que la irrupción de los ODS como Agenda de Desarrollo Sostenible supone un cambio de escenario por cuanto genera nuevos riesgos y oportunidades para la actividad empresarial.

- Riesgos en tanto es posible que se generen **nuevos entornos regulatorios** que afecten a la actividad empresarial, ya que el sector público puede enviar señales al mercado en términos de nuevas regulaciones de control de emisiones, uso de los suelos, normativas de reciclaje, incorporación de estándares laborales, etc. Aquellas empresas que hayan contemplado estos riesgos y adelanten su adaptación a los mismos contarán con ventajas evidentes llegado el momento.

- También es posible que se multipliquen los **riesgos reputacionales** con consumidores cada vez más informados y más activos –crossusers- en términos de redes sociales, intercambio de experiencias de usuario, gestión de marca, etc, donde aquellas firmas con una reputación más consolidada en términos de sostenibilidad contarán con una posición de ventaja respecto a las que no hayan tomado en consideración los ODS.
- Al mismo tiempo, los ODS generan una **oportunidad enorme de mercado**, valorada, según el informe Better Business, Better world, en más de 12 billones de dólares en los próximos años. Estas oportunidades se desglosarán más adelante.

Parece por lo tanto evidente la necesidad de incorporar los ODS a la reflexión estratégica de la firma, actuando en este caso como un vector tanto de amenazas como de oportunidades, a la hora de establecer los retos que las firmas deben desarrollar en el medio y largo plazo.

4.1.2. La incorporación de los ODS en las empresas genera valor.

La incorporación de los ODS en la actividad empresarial genera valor empresarial. Avanzando más allá del “ser ético es rentable”, la incorporación de los ODS genera valor intangible para la compañía, al poder promover:

- Una **mejor comprensión del contexto socioeconómico** y de negocios, tal y como se ha expresado en el apartado anterior.
- Un **estrechamiento de las relaciones con los stakeholders** de la empresa, al ofrecer respuesta a las demandas de la sociedad, mejorar su inserción en el tejido comunitario y local, y mejorar el alineamiento de la firma con las expectativas de los grupos de interés relacionados con ella.
- Una **mayor vinculación de los empleados con la firma**, en la medida en que la incorporación de los ODS a la estrategia puede favorecer la identificación del personal con la misión, visión y valores de la empresa, mejorando el clima interno y favoreciendo, en cooperación con los sindicatos, la incorporación de los mismos a la cultura empresarial.
- Una **mejora de la eficiencia y del desempeño**, particularmente en lo relativo a la reducción del uso de energía, eficiencia en el uso y manejo de los recursos, y reducción de riesgos ambientales y sociales. La incorporación de los ODS puede mejorar, asimismo, la calidad de los sistemas interno de gestión de las empresas, mejorando su disciplina de mercado.

- Una **orientación hacia la innovación** en la búsqueda de soluciones tanto dentro de la cadena de valor como hacia la posibilidad de proporcionar acceso a nuevos servicios y productos en nuevos mercados.
- Un incremento del **valor añadido** de la producción a través de la incorporación de nuevos intangibles como la sostenibilidad, por el que los consumidores están dispuestos a pagar más.
- De manera análoga, una **mejora de la imagen de marca** y de la reputación empresarial, reduciendo los riesgos reputacionales y generando valor de marca respecto a otros competidores.

4.1.3. La integración de los ODS no debe sustituir la responsabilidad empresarial.

La incorporación de los ODS a la actividad empresarial no debe sustituir los esfuerzos ya realizando en materia de responsabilidad empresarial. Se debe **huir de lo que se denomina “Lavado de ODS”, o “SDG Washing”,** por el que las firmas pueden comprometerse con determinados Objetivos, generando impactos positivos, al tiempo que su actividad principal genera impactos negativos en otros objetivos.

Para ello, los diferentes enfoques insisten en la necesidad de construir una estrategia de incorporación de los ODS partiendo de los principios básicos de ética empresarial, que deben ser asumidos como “suelo” de la acción. El propio Global Compact señala que el punto inicial para plantearse una iniciativa de incorporación de los ODS a la actividad empresarial debe partir del cumplimiento y observancia de los diez principios del Global Compact.

En muchas ocasiones, la actividad relacionada con los ODS ya se está produciendo en las empresas, tanto en términos positivos como negativos, sin que existe una sistematización consciente de este impacto. Como se podrá observar, una parte de las empresas que ya desarrollan una política propia de ODS podrían considerar que los objetivos no aportan valor, per se, a la firma. **Existe el riesgo de que no alinear la estrategia de RSE con los ODS impida identificar sistemáticamente fuentes de mejora y de generación de valor.**

En cualquier caso, la incorporación de los ODS no debe significar una renuncia o una desestimación de los principios básicos de la responsabilidad empresarial en ámbitos tales como la transparencia, las relaciones laborales, el control de emisiones o la protección del consumidor.

De igual manera, **cabe evitar el “SDG Cherry Picking”,** o la tendencia a centrarse sólo en unos pocos ODS de fácil impacto evitando de esta manera una valoración más global del impacto de la actividad empresarial. De acuerdo con un estudio

publicado por PwC, menos del 30% de los encuestados mostraban intención de estudiar el impacto de su actividad empresarial en todos los ODS.

No obstante estas prevenciones, la existencia de una política consciente de responsabilidad empresarial permite activar palancas de cambio específicas y facilitar el tránsito hacia un enfoque de Objetivos de Desarrollo Sostenible a través de:

- Una **cultura empresarial preexistente** y receptiva ante los retos ambientales y sociales de la actividad empresarial.
- Un **enfoque de cumplimiento normativo** y de estándares internacionales que en muchos casos ya se están adaptando a los ODS.
- Un **sistema de gestión y de medición de impacto** que recoge información relevante para los ODS, y cuyo reto principal sería sistematizar en torno a los nuevos objetivos.
- Una **práctica de rendición de cuentas y de diálogo con los grupos de interés** que puede facilitar la comunicación e interrelación de la firma con los ODS.
- Un **sistema de identificación de riesgos** que evitará establecer sistemas paralelos o contradictorios.

En cualquier caso, cabe destacarse que aunque las empresas puedan desarrollar un impacto muy directo en los ODS a través de sus iniciativas de RSE, de acción social o de filantropía, existe un amplio consenso que sitúa la principal contribución de las empresas en los ODS a través de su integración en su “core business”, como son la producción de bienes y servicios y la generación de nuevos modelos de negocio, que permitan mejorar la sostenibilidad ambiental y social a través de servicios y bienes, la creación de empleos directos e indirectos, nuevas inversiones y generación de ingresos fiscales.

4.1.4. Subsisten diferentes enfoques para integrar los ODS en la actividad empresarial.

La existencia de diferentes enfoques para la integración de los ODS en la actividad empresarial puede dar lugar a diferentes hojas de ruta. Basar el enfoque en el impacto de las industrias permite una aproximación más integral, preseleccionando aquellos ODS sobre los que las empresas tienen un mayor impacto a lo largo de la cadena de valor. Pero este enfoque no es el único disponible, ya que otros estudios muestran la conveniencia de basar el enfoque en los retos generados por cada ODS y cómo las diferentes empresas pueden contribuir a los mismos.

- El **enfoque basado en industrias** o sectores es el desarrollado por el SDG industry matrix o las plataformas de acción del Global Compact. Permite una **aproximación integral** al desarrollo de la cadena de valor de una industria, señalando aquellos aspectos con mayor impacto de los ODS. Se trata de un enfoque dirigido fundamentalmente a la gestión de riesgos de la actividad empresarial, señalando las externalidades positivas o negativas existentes. Sin embargo, corre el riesgo de invisibilizar las oportunidades de negocio y de búsqueda de soluciones innovadoras.
- El **enfoque basado en los objetivos** permite focalizar más en los impactos intencionales a través de la generación de nuevas oportunidades de negocio, búsqueda de soluciones específicas para los problemas de mercado generados en torno a los ODS, y facilita una aproximación interdisciplinar e intersectorial a cada reto. Este es el enfoque recogido en el Global Opportunity Report y en el Leadership Report del Global Compact. Sin embargo, este enfoque incrementa el riesgo de incurrir en un “lavado de ODS” o en un cherry picking de los objetivos, al centrarse la empresa en los aspectos más limitados, en función de su elección.

Para el resto del informe, se tomará una doble aproximación, en función del nivel de análisis que se establezca. Como enfoque de mínimos, basado en minimización de riesgos, la aproximación mas completa y adecuada será el enfoque basado en industrias, que es, adicionalmente, el que genera el SDG Compass. Sólo cuando se haya establecido esa base y se ofrezca una aproximación en términos de oportunidades de mercado se realizará el análisis sobre la base del enfoque centrado en objetivos.

En cualquier caso, se están generalizando matrices de correspondencias que pueden ser de interés a la hora de establecer planes de actuación, los cuales serán abordados más adelante.

4.1.5. El diálogo social es una herramienta para la integración.

La existencia y potenciación del diálogo social supone una importante herramienta para la integración de los ODS en el sector empresarial. La participación, diálogo e información a los representantes sindicales, su participación en el desarrollo de las actividades y ejercicios de programación y la puesta en marcha de mecanismos de seguimiento conjuntos puede fortalecer la alineación de la empresa con los ODS, así como favorecer una mayor proyección hacia el exterior.

Las organizaciones sindicales están plenamente integradas en los esfuerzos desarrollados en el ámbito internacional en materia de sostenibilidad empresarial, sirviendo como interlocutores y aliados en la determinación de las mejores

prácticas. El reto es trasladar este diálogo a la realidad empresarial del territorio y de las firmas.

4.1.6. Es necesario construir un entorno habilitante para el desarrollo de la integración.

La existencia de herramientas o voluntad por parte de las empresas del sector privado no es condición suficiente para una adecuada integración: es necesario establecer un entorno habilitante favorecedor de dicha integración, que incorpore elementos que permitan facilitar tanto la integración intraempresa e intrasector como la generación de espacios de colaboración público-privados en el contexto de los ODS.

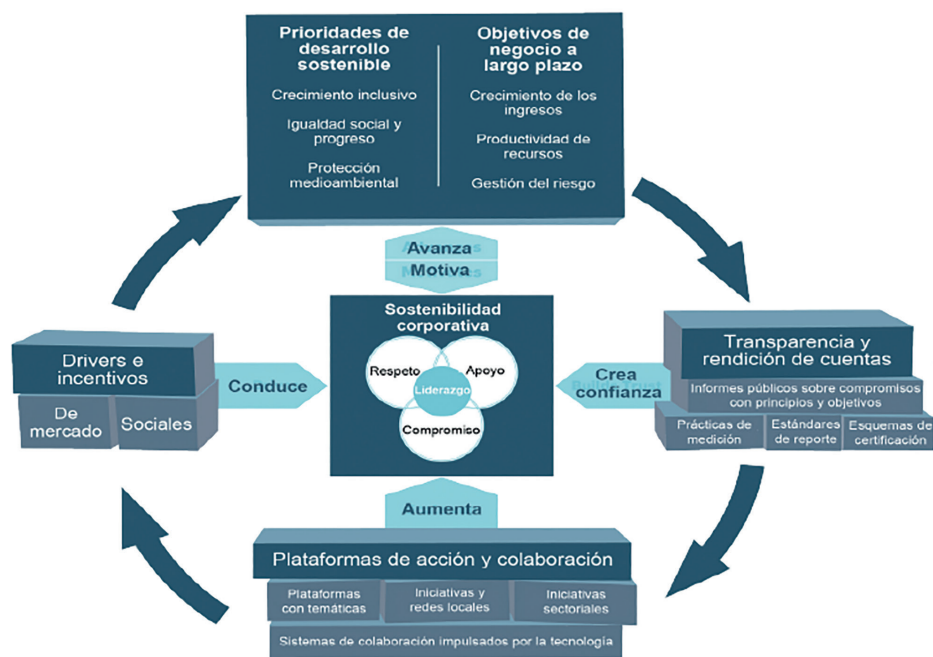
Para ello es fundamental establecer un set de políticas públicas específico que incluya:

- El acceso a la **información, formación e investigación sobre los ODS**, incluyendo facilitar las herramientas necesarias para la integración.
- El establecimiento de **incentivos de mercado**, tales como iniciativas de compra pública innovadora, incorporación de cláusulas sociales para la contratación pública, dotación de financiación para innovación vinculada a los ODS, etc.
- Establecimiento de un **marco favorecedor del cumplimiento de los ODS**, tanto a través de iniciativas reguladoras como de planes de inversión específicos (reducción de emisiones y de contaminantes, planes estratégicos, establecimiento de objetivos territoriales).
- Dotación de **infraestructuras específicas** tanto de carácter tecnológico como tradicionales, a través por ejemplo de iniciativas de Smart cities.
- Fomento de **espacios de diálogo** tanto generales como sectoriales, buscando la consolidación de **alianzas público-privadas** para el cumplimiento de los ODS.
- Favorecer **financiación específica vinculada a los ODS**, tanto en términos de incorporación a la estrategia de la firma como en procesos de innovación y generación de soluciones de mercado para cubrir los retos de los ODS.

4.2. Marco general de incorporación de los ODS en el sector empresarial.

Una vez establecidas las premisas iniciales, procede describir y analizar el marco general de incorporación de los ODS en el sector empresarial. Para analizar este marco partiremos de la interpretación realizada en el documento de consultas previas para la incorporación del sector privado a la Agenda de Desarrollo

Sostenible, que identifica los siguientes elementos constitutivos:

Fuente: Global Compact.

A continuación describiremos los pasos posibles para el establecimiento de esta arquitectura.

4.2.1. Alineamiento estratégico

El inicio de la incorporación de los ODS al entorno empresarial parte de un reconocimiento de la necesidad de establecer un alineamiento estratégico entre la Agenda de Desarrollo Sostenible y las prioridades del sector empresarial a medio y largo plazo.

El reconocimiento de este alineamiento es, por lo tanto, el punto de partida de la

arquitectura propuesta para el desarrollo de la participación del sector privado en los ODS. Este reconocimiento parte de los siguientes principios, imprescindibles para entender la articulación del sector privado con los ODS, tanto desde el punto de vista de los ODS como desde el punto de vista del sector privado.

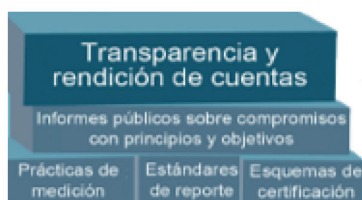
4.2.2. Sostenibilidad Empresarial: el SDG Compass como guía de actuación.

La piedra angular del proceso de incorporación de los ODS en el sector empresarial se produce en el ámbito de la propia sostenibilidad empresarial, a través del respeto, apoyo e implicación con los Objetivos de Desarrollo Sostenible. Se trata, por lo tanto, de un proceso interno liderado por los gobiernos empresariales, y dirigido al conjunto de la organización. Su aplicación puede referenciarse en los diferentes estándares existentes, la integración de los ODS a través de la cadena de valor o en la planificación estratégica.

Con el objetivo de iniciar el recorrido por la integración de los ODS en el entorno empresarial, se propone establecer como guía de incorporación el SDG Compass. El SDG Compass es una herramienta trabajada y presentada por el Global Compact, en colaboración con GRI y el WCBSD. El Compass parte de la idea de que la incorporación de los ODS a la práctica empresarial se puede realizar de manera sistemática, y aunque está pensado para grandes empresas, es posible adaptarlo a las necesidades de cada una de ellas.

4.2.3. Construyendo confianza: transparencia y rendición de cuentas.

Para que el compromiso de integración de los ODS sea creíble, las empresas deben ser capaces de rendir cuentas de sus logros y ofrecer una visión clara de sus progresos en la implementación de los ODS. En este sentido, las herramientas de información y comunicación, tal y como aparecen en el marco del Compass, suponen un elemento clave para favorecer la confianza de la sociedad y la generación de capital reputacional.

Para ello, iniciativas como la recogida sistemática de información en materia de compromisos y progresos se constituye en una pieza clave del esquema, así como su visibilidad.

Existen varias iniciativas para ofrecer esa rendición de cuentas, desde la propia estructura del GRI, como las memorias de progreso del Global Compact o las memorias voluntarias de sostenibilidad que recoge la Fundación SERES o FORETICA. El Fondo ODS recoge también estudios de caso sobre la labor desarrollada en el ámbito de los ODS por parte de las empresas participantes en los proyectos.

En este sentido, cobra especial importancia las tareas de sistematización y agrupación de las iniciativas construídas en alianza, como las fundaciones anteriormente señaladas, pero también las tareas de visibilidad que pueden ofrecer las asociaciones empresariales, tanto de carácter sectorial como geográfico.

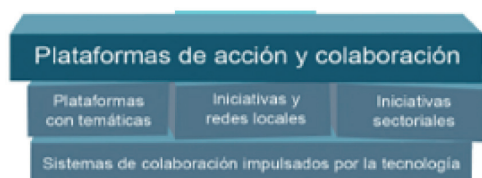
Es establecimiento de indicadores armonizados para un sector o territorio permite facilitar la gestión de la comunicación a las empresas, así como ofrecer una revisión de los compromisos asumidos.

No existe una única manera de proceder a la recogida de información respecto a los ODS: tanto los esquemas tradicionales basados en el GRI como otros que se puedan utilizar son útiles, si bien la traslación de la información no es automática. Tampoco aparecen claramente los mecanismos de medición que se podrían utilizar para cada empresa, por lo que una política de rendición de cuentas armonizada para cada sector o entidad territorial tendría sentido de cara al gran público.

No se descartan tampoco la utilización de posibles certificaciones, si bien la existencia de las actuales y su uso continuado suponen un serio obstáculo a la creación de una nueva certificación específica sobre ODS, pues gran parte de la información necesaria ya se encontraría en otras certificaciones utilizadas.

En cualquier caso, la utilización de estándares de información armonizados debe ser tarea del diálogo entre las propias firmas, permitiendo una apropiación a nivel de industria que sea adecuada a los requisitos y realidades de cada una de ellas.

4.2.4. Plataformas de acción.

El tercer elemento de la arquitectura son las plataformas de acción. Las plataformas permiten avanzar respecto del trabajo individual de las firmas, al favorecer la actuación conjunta, coordinar y maximizar el impacto y compartir riesgos y costes de su desarrollo, así como sus beneficios.

Las plataformas de acción se pueden centrar tanto en la mitigación de efectos negativos como en la generación de soluciones para proveer de nuevos servicios y bienes para la consecución de los ODS. Aunque es posible la participación en plataformas de acción donde la participación de las empresas se realiza desde la acción filantrópica, la proyección de las mismas se incrementará en la medida en que las empresas participantes lo hagan atendiendo a su potencial comercial, esto es, se alineen los objetivos de las plataformas con el “core business” de las empresas.

No existe una morfología común ni sistemática sobre la existencia de estas plataformas de actuación, las cuales suelen situarse en el ámbito global. No obstante, su contribución en términos de generación de estándares y de intercambio de conocimientos y actuación está siendo relevante para el caso de los ODS. En algunos casos se focalizan en sectores específicos (minería, con la participación del Foro Económico Mundial) o en la consecución de objetivos específicos. De acuerdo con el informe *Business and the United Nations*, las plataformas de actuación se pueden clasificar en función de su impacto en el core business de las firmas participantes y de la participación de diferentes actores, de manera que se puede establecer una categorización de las mismas para su correcta interpretación.

4.2.5. Facilitadores

Como se ha señalado con anterioridad, la existencia de un entorno facilitador requiere de la instalación de palancas habilitantes para mejorar la implementación de los ODS, tales como los siguientes:

- Políticas públicas.
- Inversores
- Consumidores y ciudadanos.
- Formación en gestión.

4.3. Conclusiones del marco metodológico

A partir del análisis del presente marco metodológico, se pueden extraer las siguientes conclusiones:

- La incorporación de los ODS al entorno empresarial requiere de una arquitectura multiactor que tenga en cuenta no sólo lo que ocurre en el interior de las cadenas de valor de la empresa, sino también en su entorno de desarrollo, incluyendo aspectos tales como la formación empresarial, la evolución de los clientes y consumidores, la generación de plataformas de actuación, el fortalecimiento del diálogo y la participación sindical, la existencia de financiación orientada al cumplimiento de los ODS o el establecimiento de estándares de rendición de cuentas.
- El enfoque óptimo para la generación de esta arquitectura es el entorno territorial, en la medida en que sus interacciones pueden impulsar y facilitar su desarrollo.
- La generación de un entorno habilitante para el cumplimiento de los ODS es una responsabilidad compartida entre el sector privado, las organizaciones ciudadanas y el sector público, de manera que la generación de alianzas supone una toma de iniciativa conjunta para favorecer e incrementar el compromiso empresarial con la Agenda de Desarrollo Sostenible.

5. LAS EMPRESAS DE LA COMUNITAT VALENCIANA Y LOS ODS

5.1. Las empresas valencianas y la incorporación de los ODS: perfil típico.

Una vez desarrollada la encuesta, y atendiendo al perfil de los encuestados, se puede desarrollar el perfil típico de la **empresa valenciana objetivo** de actuaciones relativas a los ODS:

- No es una microempresa, sino una empresa con más de diez trabajadores.
- Factura anualmente más de medio millón de euros.
- Es una empresa cuyo sector principal es la industria manufacturera o el comercio.
- Su exportación supone menos del 50% del volumen de su negocio.
- Negocia con sus proveedores en los países de origen.
- Ya desarrolla alguna política de Responsabilidad Social Empresarial.
- Conoce la existencia de los Objetivos de Desarrollo Sostenible
- Su impacto mayor se logra en los objetivos relacionados con el empleo, la industria y la innovación.
- Considera los ODS como un vector potencial de ganancia de eficiencia interna y de gestión de la cadena de valor más que de generación de oportunidades.
- Sitúa el principal obstáculo para dicha integración en la ausencia de financiación específica para dicho cometido.
- Buscaría del sector público mecanismos de intercambio de buenas prácticas y financiación para la integración.

Este perfil típico no agota las posibilidades de integración de los ODS en el sector empresarial valenciano, pero sí supone una ***primera aproximación para un business case*** que pueda ser aplicado en el diseño de las políticas públicas adecuadas. Como se desarrollará más adelante, este perfil típico debe concretarse en sectores específicos de actuación.

5.1.1. Percepción de los ODS en la comunidad empresarial

A través del trabajo de campo desarrollado para el presente informe, se ha complementado este análisis cuantitativo con una serie de entrevistas a agentes

clave para conocer el grado de implicación y conocimiento de los ODS en el ámbito de la comunidad empresarial. Las principales conclusiones de estas entrevistas son las siguientes:

- Existe un **contexto favorable a la integración de los Objetivos de Desarrollo Sostenible** en el ecosistema empresarial valenciano. Las percepciones de los actores en relación con la necesidad de recuperar capital reputacional y de generación de confianza, así como las expectativas abiertas por la administración autonómica en ese sentido son un elemento claro de consenso entre los diferentes actores.
- La Comunitat Valenciana cuenta ya con un **importante acervo en materia de Responsabilidad Social Empresarial empresarial**. Cabe destacarse la importante presencia del movimiento cooperativo y de la economía social en la comunidad autónoma, la existencia de instrumentos financieros propios de la economía social, las iniciativas de emprendimiento e innovación social existentes, o la presencia de fundaciones y centros de estudio vinculados a la ética empresarial, o el fomento de la economía social.
- La participación de las empresas valencianas en el ecosistema de la Responsabilidad Social Empresarial a nivel estatal está **en línea con su peso en la economía nacional**, aunque es ligeramente inferior: alrededor del 8% de las empresas españolas inscritas en el capítulo español del Global Compact son valencianas, mientras que, de acuerdo con el censo del Directorio de Empresas (DIRCE) del INE, las empresas valencianas suponen el 11% del total de las empresas con asalariados.
- Pese al interés mostrado por la Responsabilidad Social Empresarial y por la ética empresarial, **no se percibe un conocimiento consciente de los ODS** y los retos y oportunidades que implican. La mayoría de las actuaciones de Responsabilidad Social Empresarial están muy vinculadas al territorio, en contextos muy locales.
- Pese a compartir los principios y filosofía de la sostenibilidad empresarial, **no se percibe un uso generalizado de herramientas estandarizadas** o de marcos de reflexión sistemáticos. Esta es sin duda una debilidad pues sin una sistemática es difícil medir progresos y comunicarlos a la comunidad de stakeholders. En algunos casos, particularmente en las empresas pequeñas, no se percibe la necesidad de establecer esa comunicación sistemática. En buena medida, **no se pone en valor como un activo de la empresa**.

- Los actores entrevistados señalan la **diferencia existente entre el mundo de la pequeña empresa y la mediana y gran empresa**. Las grandes empresas de la comunidad autónoma están incorporando elementos sistemáticos de análisis, seguimiento y rendición de cuentas, mientras que las PYME ofrecen un perfil con un uso menos sistemático de las herramientas de planificación y comunicación. Persiste la idea de que buena parte de la actuación en el ámbito de la RSE es marketing social sin un contenido real en la cadena de valor, y que este es un reto importante de cara al futuro.
- Se percibe una oportunidad en la **cooperación público privada** en determinados ámbitos, tales como el sanitario, aunque se insiste en la necesidad de establecer criterios claros y transparentes.

5.2. Políticas públicas de la Generalitat con impacto potencial en la promoción de los ODS.

En el proceso de análisis desarrollado, se han identificado diferentes iniciativas políticas con un alto impacto potencial en la generación de un entorno favorable a la integración de los Objetivos de Desarrollo Sostenible en el modelo económico de la región. A continuación se describirán los principales y se señalarán las potenciales vías de apoyo a la creación de una arquitectura autonómica para los ODS.

5.2.1. Ley 18/2017 de Cooperación y Desarrollo Sostenible.

La ley 18/2017, de 14 de Diciembre, de Cooperación y Desarrollo Sostenible constituye el marco de referencia fundamental para la integración de la Agenda de Desarrollo Sostenible en la Comunitat Valenciana. La ley, que ordena la política de cooperación al desarrollo de la Generalitat bajo los principios de planificación, participación, eficacia, eficiencia, evaluación y rendición de cuentas, supone también el marco de referencia clave para el establecimiento de una política de implementación de la Agenda de Desarrollo Sostenible, incluyendo en su artículo 12 la creación de un Alto Consejo Consultivo para el Desarrollo de la Agenda 2030, como órgano de asesoramiento, cuyo objetivo es transmitir, a la Presidencia de la Generalitat, así como a otros órganos de la institución autonómica, las propuestas, sugerencias y recomendaciones que puedan contribuir al desarrollo de la planificación estratégica en materia de objetivos de desarrollo, y a la definición de las líneas prioritarias de actuación.

5.2.2. Estrategia de Modelo Económico

El 15 de abril de 2016, en la ciudad de Elx, el Consejo de Gobierno de la Generalitat Valenciana aprobó el documento de bases y elementos orientadores para la transformación del modelo económico de la Comunitat Valenciana.

El documento establece una visión de futuro de la economía valenciana, señalando que la Comunitat Valenciana se convertirá en la próxima década en uno de los territorios más prósperos del eje mediterráneo de la Unión Europea y con mayor calidad de vida para sus habitantes, hecho que descansa en la transformación de su modelo económico a través de una estrategia competitiva, sostenible e integradora, basada en el crecimiento de la productividad.

Se trata por lo tanto de una estrategia que tiene como objetivo actuar fundamentalmente en las orientaciones y gestión de la propia administración pública, a través de la provisión de nuevos servicios y la mejora de los existentes, el fomento de las infraestructuras y la articulación de nuevos planes estratégicos sectoriales. El proceso culminará con un plan de acción 2017-2027 en el que se recogerán los elementos clave de la estrategia.

El plan no tiene como objetivo promover una modificación de la composición sectorial del crecimiento de la economía valenciana, sino favorecer un incremento de la productividad en los sectores que ya tienen una importante presencia en la comunidad autónoma, tales como los sectores que aparecen en la RIS3 (Estrategia de especialización inteligente), así como los sectores tradicionalmente tractores de la economía valenciana.

El mecanismo de incorporación de las nuevas políticas se llevará a cabo tanto de inversiones públicas como de generación de incentivos en el mercado, tales como subvenciones, líneas de financiación a través del Instituto Valenciano de Finanzas y de la Agencia Valenciana de Innovación, mejora de la regulación, etc.

Para el desarrollo de dicho plan, se está procediendo a la elaboración de matrices de actuación, que, dotadas con sus correspondientes indicadores, serán sometidas a un proceso de participación ciudadana y de diálogo con los actores sociales.

La gestación del plan de acción para el cambio del modelo económico de la Comunitat Valenciana aparece como una **importante oportunidad de integración de los ODS** en la formulación de las políticas de promoción económica de la comunidad autónoma, al poderse destacar muy claramente el alineamiento filosófico y de orientación macro entre el plan y la propia Agenda de Desarrollo Sostenible, tanto en principios como en propuestas de actuación y, de esta manera, supone en **marco idóneo para el desarrollo del ejercicio de integración**.

5.2.3. Ley 18/2018 de la Generalitat para el Fomento de la Responsabilidad Social

Se trata de un instrumento de carácter legal que tiene como objetivo establecer una serie de iniciativas destinadas tanto al sector público como al sector empresarial para el fomento de la RSE a nivel autonómico.

Para ello, la ley se articula en torno a tres ejes: la planificación y el fomento de la RSE en la Comunitat Valenciana, el fomento de la RSE en el sector público, y el fomento de la RSE en el sector empresarial.

La ley prevé la realización de un Plan de RSE para la Comunitat Valenciana, en el que se conceptualice adecuadamente el propio contenido de la “Responsabilidad Social”, con el objetivo de lograr un lenguaje común a la hora de abordar las políticas de promoción. En relación a las acciones de fomento, se proponen igualmente una serie de actuaciones en materia de formación, educación, investigación, fomento de productos y servicios socialmente responsables, etc.

En el capítulo segundo, la ley incorpora una serie de principios sobre la gestión pública y la contratación pública socialmente responsable, incluyendo cuestiones como la elaboración de cláusulas de Responsabilidad Social en la contratación, la gestión responsable de los recursos humanos, la transparencia, así como la elaboración del Plan Valenciano de la Responsabilidad Social, la elaboración de una memoria anual de Responsabilidad Social, incluyendo su contenido, y la creación de una red de municipios socialmente responsables.

En el capítulo tercero, la ley promueve un sistema de evaluación y calificación de las entidades valencianas socialmente responsables, incluyendo su definición y la realización de un registro de entidades, las cuales podrán acceder al mismo a través de la implementación de un plan de RSE debidamente verificado por actores externos.

El sistema propone la creación de incentivos para las empresas y entidades calificadas como socialmente responsables, tales como ventajas en la contratación pública.

Por último, la ley promueve la creación de un Consejo Valenciano de Responsabilidad Social, formado por entidades relacionadas con este ámbito y con una descripción de sus funciones.

Se trata por lo tanto de una ley que **ofrece una arquitectura precisa** sobre el sistema valenciano de Responsabilidad Social, incluyendo tanto actuaciones de fomento y promoción como de planificación y regulación de la calificación de Entidad Valenciana socialmente Responsable, así como el marco de diálogo de políticas y seguimiento de la actuación a través del Consejo.

Mención expresa merecen algunos aspectos de la misma, en particular la **memoria anual de Responsabilidad Social que la Generalitat Valenciana se compromete a desarrollar, incluyendo el sector público empresarial**, que al cierre de este informe suponen alrededor de 30 empresas y entidades. También es relevante el establecimiento del sistema de calificación de las entidades socialmente

responsables y el papel de la verificación externa, que pueden jugar un papel importante a la hora de ejercer como **palancas de la integración de los ODS en el contexto empresarial**. La ley establece que la memoria de responsabilidad podrá basarse en cualquiera de los modelos existentes en el ámbito nacional o internacional, lo que daría puerta a la incorporación de SDG Compas como método de acreditación.

Cabe destacarse también la mención expresa a la agenda de Desarrollo Sostenible y numerosas referencias a sus principios, particularmente en lo relativo al papel de las administraciones públicas. Esta mención abre la puerta, también, a una mayor integración de los ODS en el desarrollo reglamentario que necesariamente debe acompañar a la ley una vez esta entre en vigor.

5.2.4. Estrategia de Especialización Inteligente (RIS3)

En el marco del desarrollo de la Estrategia Europa 2020, y como condición para la ejecución de los Fondos Europeos Estructurales y de Inversión en el período 2014-2020, la Comunitat Valenciana trabajó y planificó su Estrategia de Especialización Inteligente (RIS3), que tiene como objetivos los siguientes:

- Concentrar el apoyo político y las inversiones en prioridades clave, retos y necesidades para el desarrollo basado en el conocimiento.
- Construir sobre los puntos fuertes de la Comunitat Valenciana ventajas competitivas y potencial para la excelencia.
- Apoyar tanto la innovación tecnológica como la innovación centrada en la práctica, y señalar como objetivo el estímulo de la inversión privada.
- Involucrar completamente a todos los grupos de interés y estimular la innovación y la experimentación.

En el caso de la Comunitat Valenciana, y una vez desarrollado el proceso, la RIS3 ha identificado tres ejes de intervención:

- Calidad de vida, con especial incidencia en la producción del sector agroalimentario, la cosmética y los productos para el hogar, la promoción de la salud, y el turismo y la calidad de vida.
- Producto innovador: con especial incidencia en el producto de consumo personalizado y en la vivienda y su entorno (hábitat).
- Procesos avanzados de fabricación, incluyendo intervenciones en automoción y movilidad, así como en bienes de equipo.

La RIS3 ofrece un alto potencial de alineamiento con los ODS, en la medida en que su despliegue permite observar vinculaciones directas con potenciales plataformas de actuación en materia de ODS, tal y como las mismas se han

establecido en el apartado correspondiente del presente informe. De la misma manera, utilizar el marco que ofrece la RIS3 como marco de referencia permite generar sinergias en materia de indicadores y metas de la agenda, evitando un doble esfuerzo de contabilización.

5.2.5. Otras medidas en materia de Responsabilidad Social Empresarial y economía sostenible.

De manera paralela, la Generalitat está desarrollando otras medidas, contenidas inicialmente en la ley, pero ya en ejecución, en materia de Responsabilidad Social Empresarial. Entre ellas caben citarse las siguientes:

a) Cátedras de Responsabilidad Social Empresarial y de economía sostenible

Se están desarrollando trabajos en el marco de la Cátedra de Responsabilidad Social Empresarial de la Universidad de Alicante, tales como fomento de líneas de investigación, información, sensibilización, realización de becas y premios, etc, así como fomentando la incorporación de la RSE a los currículos formativos.

De la misma manera, la DG de Economía, Emprendimiento y Cooperativismo ha promovido la creación de la cátedra de economía del bien común en la Universidad de Valencia, con un plan de trabajo centrado también en la formación, la investigación y la sensibilización.

Otras cátedras que se han impulsado y recibido apoyo son la cátedra de economía feminista y la cátedra de empresa y humanismo.

b) Sensibilización

La Generalitat está desarrollando una serie de actuaciones relacionadas con el fomento de la sensibilización y el conocimiento de la RSE en el seno de la sociedad valenciana, incluyendo la elaboración de materiales o la realización de encuentros temáticos.

c) Ayudas para la promoción de la economía social y sostenible

La Generalitat ofrece en la actualidad una línea de ayudas, a través de la Dirección General de Economía Emprendimiento y Cooperativismo, destinadas a la promoción de iniciativas vinculadas a la promoción de la economía sostenible, la economía del bien común, tales como la promoción, formación y sensibilización, así como ayudas a la realización de memorias de sostenibilidad y al desarrollo de proyectos de investigación.

Estas líneas de actuación están destinadas tanto a entidades no lucrativas, tales como asociaciones y fundaciones, como a las propias PYME.

d) Estudios e informes

La Dirección General de Economía, Emprendimiento y Cooperativismo está desarrollando una serie de informes e investigaciones destinadas a mejorar el conocimiento sobre la realidad empresarial valenciana y su vinculación con la Responsabilidad Social Empresarial y la economía sostenible.

5.2.6. Conclusiones: la construcción de un marco de políticas públicas para los ODS.

Como conclusión, la Generalitat está realizando diferentes iniciativas vinculadas a la promoción de la economía sostenible, la Responsabilidad Social Empresarial, o la economía del bien común, con diferente grado de desarrollo e impacto en el tejido empresarial de la comunidad autónoma. El potencial de generación de un marco de políticas públicas para la implementación de la Agenda de Desarrollo Sostenible en la Comunidad Autónoma es, por lo tanto, muy alto.

Sin embargo, subsisten una serie de retos que serán tratado en la última parte del informe, y que se describen aquí en términos meramente enumerativos:

- La Generalitat Valenciana está mostrando un **firme compromiso** con la puesta en marcha de un nuevo modelo económico para la comunidad autónoma, basado en los principios de un desarrollo humano sostenible. El componente de liderazgo político aparece claramente señalado en los diferentes documentos y en las políticas que se están desarrollando.
- Subsisten, sin embargo, **diferentes aproximaciones** y en alguna medida cierto **solapamiento de actuaciones**, que pueden dar lugar bien a una pluralidad de actuaciones “a medida” de las necesidades del sector empresarial, pero que corren el riesgo de generar señales confusas al mercado.
- El papel del **plan de actuación para el cambio del modelo económico aparece determinante** como estrategia consensuada al interior de la administración pública y con los agentes sociales, y puede jugar el papel clave en el desarrollo del resto de actuaciones de manera coherente y sistemática.
- La RIS3, y los programas operativos de los Fondos Estructurales (FEDER y FSE), tienen el potencial de generar, conjuntamente con el Plan de Actuación del modelo económico, un **set de indicadores macro que puede contribuir de manera coherente a la Agenda 2030**.
- El potencial de **alineamiento de las estrategias y actuaciones enumeradas con los ODS** es alto, pero está todavía por desarrollar adecuadamente.

5.3. Conclusiones del análisis del contexto

Una vez desarrollado el análisis del contexto, se pueden extraer las siguientes conclusiones:

- Tanto por posicionamiento en términos de PIB como por condiciones de competitividad e innovación, la Comunitat Valenciana tiene un amplio espacio de mejora tras **años de declive económico** en relación con la Unión Europea y con el conjunto del Estado.
- Subsisten, no obstante, **fuertes potencialidades en materia de dinamismo económico** en sectores con un fuerte potencial tractor de la economía local, tales como los sectores exportadores o el turismo.
- La actuación de la Generalitat para la modificación del modelo económico valenciano, así como las diferentes iniciativas puestas en marcha para promover la sostenibilidad de la economía, lanzan una **fuerte señal al mercado que está siendo bien recogida por los actores**, si bien subsisten limitaciones debidas a cierta **duplicidad de esfuerzos y la ausencia de un marco general preciso**, que debe articularse en torno al plan de actuación de modelo económico.
- Los actores económicos de la comunidad autónoma se muestran receptivos y con un **alto interés** en la transformación que se está anunciando, al que están dispuestos a aportar su **capital social acumulado**, principalmente en el ámbito local, tanto a través de la economía social y cooperativa como de otras formas societarias. Existe, por lo tanto, un **caldo de cultivo** que debe considerarse una fortaleza, si bien aprovechar dicha oportunidad requiere de un **trabajo sistemático de formación y construcción de la arquitectura necesaria** para su posterior desarrollo.

6. ARQUITECTURA DE LA INCORPORACIÓN DE LOS ODS

Una vez examinado el marco conceptual y analizado el contexto de implementación de los Objetivos de Desarrollo Sostenible en el entorno empresarial, pasaremos a definir los principios para la arquitectura de la incorporación de los ODS en la Comunitat Valenciana.

Para ello, partiremos de un análisis de aquellos sectores con mayor potencial de crecimiento económico y con mayor impacto en los objetivos, de acuerdo con el análisis cuantitativo y cualitativo desarrollado. Posteriormente se retomaran los elementos de la arquitectura de ofrecidos en el apartado 4.2 para plantear una hoja de ruta para la Generalitat Valenciana.

6.1. El impacto potencial de la economía valenciana en los ODS. Análisis sectorial.

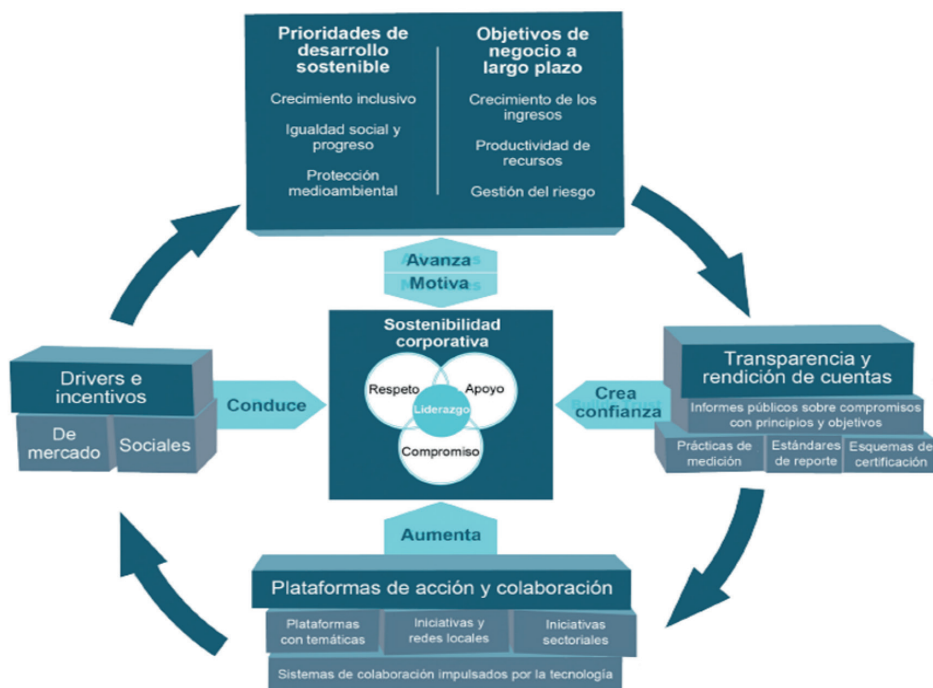
Con el objetivo de concretar el impacto potencial de la economía valenciana en los ODS, partiremos de un análisis de aquellos sectores más relevantes en materia de crecimiento económico, a saber:

- Turismo
- Agroindustria
- Ciencias de la vida y sanidad
- Industria manufacturera tradicional (calzado, juguetes, automoción, bienes de equipo)
- Comercio

6.2. Diseño de una arquitectura para la implementación de los ODS en la Comunitat Valenciana.

Como se ha señalado con anterioridad, señalar las oportunidades y ventajas a nivel empresarial o de sector es una condición necesaria pero no suficiente para una correcta implementación de un marco de políticas públicas y de alianzas público-privadas para la integración de los ODS en el modelo económico de la Comunitat Valenciana. Es necesario, además establecer un contexto ecosistémico que actúe como entorno habilitador de la incorporación a nivel de empresa y sector.

Para ello, retomaremos los aspectos relacionados con la arquitectura propuesta en el apartado 4, con el objetivo de materializarla en la situación específica de la Comunitat Valenciana.

6.2.1. Prioridades de desarrollo sostenible de la Comunidad Autónoma y de su sector empresarial.

Tal y como se ha señalado a lo largo del informe, la Generalitat Valenciana está comprometida en el cambio de modelo económico de la región hacia un modelo centrado en el desarrollo humano sostenible, de acuerdo con los principios establecidos en el documento de Elx. La pertinencia de este enfoque en relación con los ODS es óptima, por cuanto tanto los principios como las líneas de actuación están claramente identificadas con los fundamentos de la Agenda de Desarrollo Sostenible.

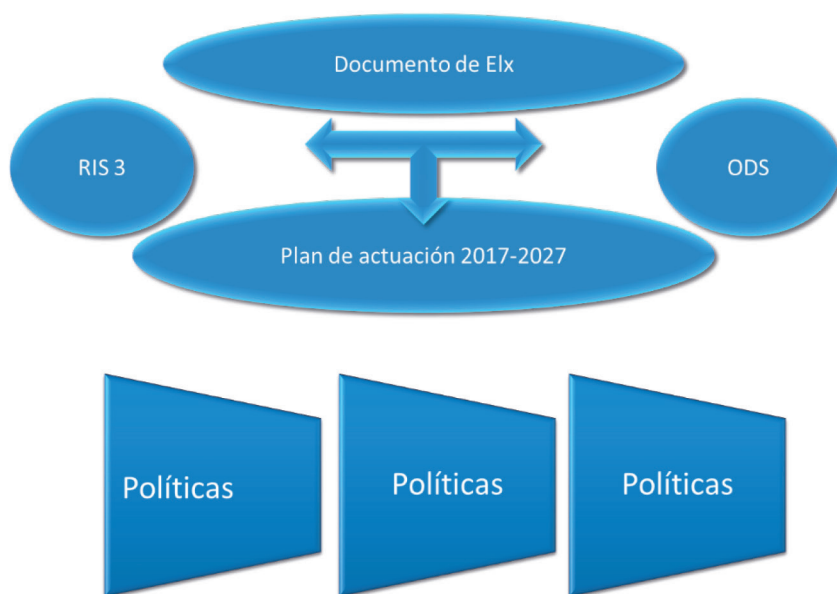
La realización del Plan de Acción para la Transformación del Modelo Económico Valenciano 2017-2027, que implica un profundo marco de diálogo con los actores sociales de la comunidad autónoma, representa una oportunidad única para favorecer la integración de los ODS en la estrategia general de la Generalitat, a través de una adecuada alineación de las acciones con los objetivos correspondientes.

La alineación de la estrategia de cambio de modelo económico con los ODS, siendo evidente, requiere en cualquier caso de una adecuada articulación en términos de metas e indicadores, de manera que se establezcan las correspondientes vinculaciones entre las 169 metas y las actuaciones contenidas en el Plan de

Acción para la Transformación del Modelo Económico Valenciano 2017-2027.

De la misma manera, la Estrategia de Especialización Inteligente ofrece un marco estratégico adecuado para la incorporación de los ODS, a través de las diferentes acciones sectoriales previstas y señalando su impacto en la Agenda de Desarrollo Sostenible.

Nos encontramos, por lo tanto, en un momento idóneo para que los ODS se integren efectiva y adecuadamente en la estructura general de la estrategia de cambio de modelo económico de la Comunidad Autónoma.

6.2.2. Integración de los ODS a nivel empresa.

Como ya se ha señalado, las empresas de la Comunitat Valenciana identifican la integración de los ODS desde el punto de vista interno y de gestión de riesgos, con especial incidencia en la cadena de valor de las firmas. La sostenibilidad empresarial es uno de los valores que mayor peso está ganando en la percepción de las firmas valencianas, pero se ha identificado una ausencia de reflexión sistemática más allá de “hacer las cosas bien” o de aplicar los principios incorporados en sus misiones institucionales. El peso relativo de las empresas valencianas en el uso de estándares o iniciativas ya existentes, como el Pacto Global, señalarían una dirección de mejora.

Desde ese punto de vista, aparece conveniente eliminar los obstáculos relacionados con la falta de conocimiento y recursos necesarios para la

integración de los ODS y los principios de sostenibilidad en las empresas de la Comunitat Valenciana. Los pasos dados en esta dirección por la Dirección General de Economía, Emprendimiento y Cooperativismo, y por la Dirección General de Responsabilidad Social Empresarial avanzan en la dirección correcta, a través tanto de la puesta en marcha de la Ley de RSE como de las órdenes de ayudas para iniciativas de economía sostenible y economía social.

En este sentido, sería óptimo que las ayudas específicas para la integración de herramientas de RSE o de iniciativas de economía sostenible se ampliasen y contemplaran la integración de herramientas directamente vinculadas a los Objetivos de Desarrollo Sostenible, tales como las expuestas en el presente informe, y muy particularmente el SDG Compass. También sería conveniente realizar acciones de información y disposición de las herramientas a través de iniciativas conjuntas con el sector empresarial y académico.

Atendiendo al efecto “señal” que pueden lanzar al mercado, merece mención expresa la situación del sector público empresarial de Valencia, que debería ser animado a la incorporación de los ODS y a la exposición de sus resultados de manera pública.

6.2.3. Plataformas de acción y colaboración.

Como se ha señalado, la existencia de plataformas de acción y colaboración son clave para la integración de los ODS en la agenda económica de la región. Para ello, sería necesario fortalecer los marcos de diálogo sectorial y público-privado-sociales existentes e incorporar en su agenda los ODS, a través de un diálogo permanente en el Consejo Consultivo para el Desarrollo de la Agenda 2030, el Consejo Económico y Social de la Comunitat Valenciana, el futuro consejo de Responsabilidad Social Empresarial, el Consejo de Cooperación o las mesas de diálogo sectorial, incluyendo las instancias de diálogo social.

La dirección general de industria puede jugar también un papel importante en la integración de los ODS a través del diálogo con los clusters sectoriales existentes en la comunidad autónoma, así como con las asociaciones empresariales de base sectorial o territorial, exponiendo los objetivos y las líneas de acción previstas.

La puesta en marcha de la Agencia Valenciana de Innovación debe jugar un papel relevante en la identificación de los sectores con mayor potencial de innovación vinculados a los ODS, incluyendo la innovación social, y promoviendo consorcios de investigación e innovación vinculados a los objetivos de desarrollo sostenible, tal y como se ha expuesto en el apartado 6.1 del presente informe.

Contando además con un activo en las 40 empresas valencianas signatarias del Pacto Mundial, parece interesante contemplar la posibilidad de constituir un

capítulo autonómico que permita un mayor reconocimiento sobre el territorio, a manera de red autonómica.

Por último, cabe destacarse la importancia de la actuación local, de manera que los municipios que ya están vinculados a la estrategia de ODS a través de la red de municipios puedan actuar como catalizadores a nivel local de dichos esfuerzos.

6.2.4. Drivers e incentivos.

El poder de la Generalitat Valenciana para generar incentivos tanto sociales como de mercado es muy grande: las líneas de ayuda a los diferentes sectores deberían ser aprovechadas para la incorporación de actuaciones vinculadas a los ODS, como por ejemplo las ayudas a la modernización del sector turístico, las ayudas al fomento del comercio local, etc. En este aspecto, aparece como un actor clave el reformulado Instituto Valenciano de Finanzas, quien ejercerá como banco promocional de la Comunidad Autónoma bajo los criterios de desarrollo económico y social establecidos por la Generalitat.

El IVF mantiene un importante potencial, de acuerdo además con la normativa de su reforma, para incorporar en sus líneas de apoyo criterios de gestión ambiental, social y de gobernanza (ESG) que permitan generar un efecto multiplicador sobre el conjunto de los sectores económicos prioritarios.

En el ámbito de la formación, las cátedras desarrolladas en las diferentes universidades deberían incorporar, con la dotación necesaria, programas de formación para directivos y de investigación en profundidad sobre los Objetivos de Desarrollo Sostenible en el sector empresarial, favoreciendo la adaptación y generación de herramientas idóneas para ello.

Por último, es necesario promover y mejorar el conocimiento de la Agenda de Desarrollo Sostenible entre consumidores y ciudadanos. Para ello, las campañas de información y sensibilización son clave.

6.2.5. Transparencia y rendición de cuentas.

Tanto a nivel público como a nivel del sector privado, la transparencia y la rendición de cuentas son un aspecto determinante por cuanto generan confianza tanto en la ciudadanía como en el sector empresarial. La elaboración de informe periódicos de progreso, incluyendo un set de indicadores específico, genera de nuevo una señal positiva en el mercado.

Para ello, la Generalitat debería establecer un marco de rendición de cuentas adecuado, tanto de sus propias políticas, como de las políticas de las empresas. Las obligaciones de reporte de las entidades valencianas socialmente responsables, que aparecen explícitamente en la ley, como el cuadro de

indicadores que acompañará al Plan de Actuación 2017-2027 para el cambio del modelo económico, suponen una oportunidad idónea para establecer un cuadro de mando que acompañe el reporte periódico.

A estos indicadores deben sumarse los indicadores ya establecidos como los contenidos en la RIS3, en los programas operativos de FEDER y Fondo Social Europeo, o los indicadores del Programa de Desarrollo Rural.

6.3. Hoja de ruta.

Se propone, con el objetivo de favorecer la integración, la siguiente hoja de ruta para la integración de los ODS en el modelo económico de la Generalitat Valenciana.

- **Realizar un proceso de integración** y matching de indicadores del Plan de Modelo económico con los indicadores de los ODS, buscando la máxima compatibilidad, de acuerdo con el set de indicadores propuesto por Naciones Unidas.
- Establecer, en colaboración con las cátedras universitarias y con las asociaciones empresariales y sindicales, un **programa de formación y sensibilización** para las empresas en materia de ODS y herramientas para su gestión.
- Explorar con el IVF la posibilidad de **incorporar criterios ESG a la financiación de iniciativas empresariales**.
- Incorporar a las ayudas ya existentes de la DG de Economía. Emprendimiento y Cooperativismo las **herramientas de acceso a los ODS, tales como el SDG Compass**.
- Favorecer, en el marco de la Agencia Valenciana de Innovación, y en colaboración con los clusters sectoriales, la puesta en marcha de uno o dos **programas piloto de innovación vinculada a los ODS**.
- Favorecer, a través del IVACE, la **participación de las empresas valencianas en programas similares al Impacto+ del ICEX**, a través de la firma de un convenio de colaboración.
- Realizar un **informe anual de impacto empresarial en los ODS**, en colaboración con las asociaciones empresariales y las organizaciones sindicales en la Comunitat Valenciana..
- Realizar un **encuentro anual de empresas y sostenibilidad**, con el objetivo de mejorar el intercambio de experiencias y la colaboración entre las empresas y el sector público.
- **Impulsar la integración del SDG Compass en las empresas del sector público**.

- Generar un **hub de conocimiento** y oportunidades para las empresas, que incorporara herramientas, convocatorias, guías sectoriales y novedades de la Comunidad Autónoma.

7. CONCLUSIONES

La Comunitat Valenciana, a través del liderazgo de la Generalitat, está realizando un proceso de transición y construcción de un nuevo modelo de gobernanza económica, social y política inspirada por los principios de la Agenda de Desarrollo Sostenible.

Como parte de este proceso, la implicación del sector privado, en el mismo es uno de los pilares que pueden garantizar su éxito a largo plazo.

En el marco del presente informe, se ha identificado claramente que, tanto desde el punto de vista de las administraciones públicas, como por parte de los agentes sociales y del sector empresarial, y particularmente del sector del cooperativismo, el momento social y político de la Comunidad es muy propicio para poner en marcha una estrategia de integración de los ODS. Las expectativas de recuperación de la confianza institucional, las ganancias de capital reputacional y la alineación de intereses entre el sector privado y el sector público genera un contexto muy favorable a la integración.

No obstante, y para que esa integración sea plenamente efectiva, la Generalitat debe facilitar el proceso, en constante diálogo con los agentes económicos y sociales, a través del establecimiento de una arquitectura de implementación que recoja no sólo elemento de sensibilización o información, sino sobre todo a través de la generación de la infraestructura necesaria en términos de recursos técnicos y financieros, incentivos de mercado y sociales, y particularmente a través del lanzamiento de señales adecuadas al mercado aprovechando el fuerte efecto demostración que puede tener la actuación del sector público.

En el transcurso de la investigación se ha identificado que, pese a la predisposición existente, los ODS no forman todavía parte integral del ADN de la comunidad empresarial valenciana, por cuanto los esfuerzos existentes en materia de sostenibilidad y Responsabilidad Social Empresarial no suelen trascender el ámbito de lo local, están poco sistematizados, o no se incorporan como un valor intangible a la firmas. La integración de los ODS a través de las herramientas

existentes puede significar un importante hito para poner en valor los esfuerzos y vocaciones ya identificadas, al tiempo que permitiría una mayor visibilización para el conjunto de la ciudadanía, en tanto que trabajadora y consumidora, de manera que su aplicación pudiera reforzar la confianza institucional, la reputación económica de la región, y la cohesión social.

Para todo ello, se propone que la Generalitat actúe sobre todos y cada uno de los pilares de la arquitectura de implementación, en particular:

- A través de una planificación que integre los principios de la Agenda 2030 en las prioridades económicas del cambio de modelo propuesto en el documento de Elx y el Plan de Acción para la Transformación del Modelo Económico Valenciano 2017-2027. Esta planificación debe ser compartida con los agentes sociales en los diferentes marcos existentes, incluyendo una reflexión en el contexto del nuevo Consejo Consultivo.
- A través de la activación de las palancas de incentivos existentes, en materia de formación sobre los ODS y el mundo de la empresa, aprovechando las relaciones existentes con las universidades valencianas, y en particular las diferentes cátedras aprobadas; también incorporando los principios a las posibilidades de financiación pública que ofrece la transformación del Instituto Valenciano de Finanzas.
- A través del mantenimiento de las ayudas para las iniciativas de economía sostenible y Responsabilidad Social Empresarial ya existentes, incorporando a las mismas los ODS y sus herramientas como marco de actuación.
- A través de la generación de diálogos sectoriales e iniciativas de alianzas público-privadas, con especial referencia al papel que puede jugar la Agencia Valenciana de Innovación y el Instituto Valenciano de Competitividad Económica, en el modo en el que se describe en el presente informe.
- A través de una adecuada rendición de cuentas, tanto para el sector público como para el sector privado, favoreciendo una integración de los indicadores de los ODS en las planificaciones regionales y particularmente en el Plan de Acción para la Transformación del Modelo Económico Valenciano 2017-2027, la RIS3 y los programas Operativos FEDER, FSE y el Programa de Desarrollo Rural. De la misma manera, la Generalitat puede ofrecer una información sistemática, periódica y accesible a la ciudadanía sobre los progresos desarrollados en la implementación de la Agenda, a través de un portal ciudadano o de un informe anual de revisión.

La puesta en marcha de estas iniciativas requiere de un alto nivel de coordinación y cooperación interdepartamental, así como de un fuerte liderazgo desde la Generalitat, en constante diálogo con los actores sociales. La puesta en marcha de estas medidas, dentro de un plan coherente, y con la participación de todos los actores implicados, permitirá situar a gran parte de los sectores económicos de la Comunitat Valenciana en la senda de la consecución de los Objetivos de Desarrollo Sostenible.

Els Ods i el Sector Privat: Oportunitats d'Acció en la Comunitat Valenciana

Resum Executiu

1. CONTINGUT

1. Contingut	49
2. Introducció.....	53
3. La agenda de desenvolupament sostenible i el sector privat. Síntesi d'iniciatives	54
3.1. Presència del Sector Privat a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible	54
3.2. Iniciatives globals per a la implicació del sector privat en els ODS	57
4. Marc metodològic d'incorporació dels ods al sector privat	59
4.1. Premisses inicials.....	59
4.1.1. Els ODS són un vector de canvi de l'entorn de negocis, generant nous riscos i oportunitats.....	59
4.1.2. La incorporació dels ODS a les empreses genera valor	59
4.1.3. La integració dels ODS no ha de substituir la responsabilitat empresarial.....	60
4.1.4. Subsisteixen diferents enfocaments per integrar els ODS en l'activitat empresarial.....	62
4.1.5. El diàleg social és una eina per a la integració	63
4.1.6. Cal construir un entorn habilitant per al desenvolupament de la integració.....	63
4.2. Marc general d'incorporació dels ODS en el sector empresarial	64
4.2.1. Alineament estratègic.....	65
4.2.2. Sostenibilitat Empresarial: el SDG Compass com a guia d'actuació.....	65
4.2.3. Construint confiança: transparència i rendició de comptes.....	66
4.2.4. Plataformes d'acció.....	67

4.2.5. Facilitadors	68
4.3. Conclusions del marc metodològic	68
5. Les Empreses de la Comunitat Valenciana i els ODS	69
5.1. Les empreses valencianes i la incorporació dels ODS: perfil típic	69
5.1.1. Percepció dels ODS en la comunitat empresarial.....	69
5.2. Polítiques públiques de la Generalitat amb impacte potencial en la promoció dels ODS	71
5.2.1. Llei 18/2017 de Cooperació i Desenvolupament Sostenible	71
5.2.2. Estratègia de Model Econòmic	71
5.2.3. Llei de la Generalitat per al Foment de la Responsabilitat Social.....	72
5.2.4. Estratègia d'Especialització Intel·ligent (RIS3)	74
5.2.5. Altres mesures en matèria de Responsabilitat Social Empresarial i economia sostenible	74
5.2.6. Conclusions: la construcció d'un marc de polítiques públiques per als ODS.....	75
5.3. Conclusions de l'anàlisi del context	76
6. Arquitectura de la incorporació dels ODS	77
6.1. L'impacte potencial de l'economia valenciana en els ODS. Anàlisi sectorial	77
6.2. Disseny d'una arquitectura per a la implementació dels ODS en la Comunitat Valenciana.....	78
6.2.1. Prioritats de desenvolupament sostenible en la Comunitat Autònoma i del seu sector empresarial	78
6.2.2. Integració dels ODS a nivell empresa.....	80
6.2.3. Plataformes d'acció i col·laboració	80
6.2.4. Drivers i incentius	81

6.2.5. Transparència i rendició de comptes	81
6.3. Full de ruta	82
7. Conclusiones	83

2. INTRODUCCIÓ

L'Agenda de Desenvolupament Sostenible és un programa d'acció mundial emanat de la Resolució A / res / 70/1 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, aprovada el 25 de setembre de 2015, com a resultat d'un procés de consultes, debats i diàlegs a nivell nacional i internacional liderats per l'Organització de les Nacions Unides per dibuixar l'escenari de l'agenda de desenvolupament internacional després dels quinze anys de vigència dels Objectius de desenvolupament del Mil·lenni.

Com a tal, consta de 17 objectius internacionals, anomenats Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), de 169 metes i de 230 indicadors a ser implementats, monitoritzats i avaluats en un horitzó temporal de 15 anys, és a dir, fins a l'any 2030. A diferència dels Objectius de desenvolupament del Mil·lenni, l'Agenda de desenvolupament Sostenible incumbeix, en el seu compliment, no només als països anomenats en vies de desenvolupament, sinó que des de la concepció s'ha plantejat com una agenda que suposa un compromís del conjunt de la comunitat internacional, incloent per tant als països industrialitzats, els quals estan també subjectes al teu desenvolupament i implementació, i els quals han també retre comptes sobre la seva implementació.

La pròpia declaració inclou la necessitat d'involucrar en el seu desenvolupament no només als estats membre de Nacions Unides, sinó també a les entitats intergovernamentals, els governs subnacionals, com ara regions, comunitats autònomes o municipis, i també al sector privat i a la societat civil .

Espanya s'ha compromès amb l'Agenda de Desenvolupament Sostenible a múltiples nivells, incloent no només a l'Administració General de l'Estat, sinó també als municipis i a les comunitats autònomes, les quals estan desenvolupant les seves pròpies estratègies d'implementació, a l'espera de la redacció definitiva d'una estratègia nacional de ODS.

En aquest marc d'actuació, la Generalitat Valenciana ha pres un clar lideratge en la difusió, implementació i seguiment dels ODS en el territori de la Comunitat Valenciana. Per a això ha desenvolupat plans de sensibilització, integració dels ODS en el seu marc d'actuació, generació d'aliances amb municipis i ciutats de la Comunitat Autònoma, i treball amb les organitzacions de la societat civil. Fruit d'aquest compromís, la Generalitat Valenciana, a través de la Direcció General de Cooperació i Solidaritat, ha estimat oportú la realització d'un informe sobre les possibilitats d'integració dels ODS en el teixit econòmic de la Comunitat

Autònoma, treball encarregat a la signatura Red2Red Consultors al juliol de 2017.

El present informe té com a objectiu complir amb aquest mandat, oferint una panoràmica de la situació, potencialitats i línies d'acció possibles per a una major integració de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible en el teixit econòmic privat de la Comunitat Valenciana, atenent als següents objectius:

- Fer visible l'aportació real i potencial de la comunitat empresarial de la Comunitat Valenciana al compliment dels ODS.
- Sensibilitzar el sector empresarial sobre els beneficis i avantatges de contribuir al compliment de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.
- Mejorar el marco de diálogo público-privado a nivel de la Comunidad Autónoma en materia de Objetivos de Desarrollo Sostenible
- Millorar el marc de diàleg públic-privat a nivell de la Comunitat Autònoma en matèria d'Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Per a això, s'ha desenvolupat un programa metodològic consistent en una revisió documental de la implicació del sector privat en els ODS, s'ha desenvolupat un treball d'anàlisi estadística sobre la realitat econòmica de la Comunitat Autònoma i sobre les diferents polítiques en marxa, així com un treball de camp que incorpora tant entrevistes com la realització d'una enquesta al sector empresarial de la Comunitat Autònoma.

3. L'AGENDA DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I EL SECTOR PRIVAT. SÍNTESI D'INICIATIVES.

3.1. Presència del Sector Privat a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.

L'Agenda de Desenvolupament Sostenible és una agenda de desenvolupament internacional fruit d'una sèrie de processos de diàleg, negociació i consulta internacional liderats per l'Organització de les Nacions Unides amb l'objectiu de proporcionar una guia d'actuació a la comunitat internacional després de la finalització del període marcat per la Declaració del Mil·lenni l'any 2000 i els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. Després d'un procés de diversos anys de debat, consulta i discussió, va ser aprovada el 25 de Setembre de 2015 al si de l'Assemblea General de Nacions Unides, determinant tant els Objectius de Desenvolupament Sostenible com els principis d'execució, seguiment i monitoratge necessaris per a seva implementació.

Com a tal, l'Agenda de Desenvolupament Sostenible representa un salt qualitatiu pel que fa als esmentats Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, ja que aquesta Agenda es presenta amb un abast molt més omnicomprensiu -17 objectius

davant dels 8 de la declaració de l'mil·lenni-, concernint a conjunt de la comunitat internacional, tant en els països en vies de desenvolupament com en els països industrialitzats. Los Objetivos de Desarrollo Sostenible (ODS) son los siguientes:

1. Posar fi a la pobresa en totes les seves formes a tot el món.
2. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.
3. Garantir una vida sana i promoure el benestar en totes les edats.
4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.
5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i donar poder a totes les dones i les nenes.
6. Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom.
7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom.
8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostingut, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom.
9. Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
10. Reduir la desigualtat en i entre els països.
11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, assegurances, resilients i sostenibles.
12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.
13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
14. Conservar i utilitzar en forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.
15. Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de forma sostenible, lluitar contra la desertificació, aturar i invertir la degradació de les terres i posar fre a la pèrdua de la diversitat biològica.
16. Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a tots i crear institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

17. Enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

Els objectius se subdivideixen al seu torn en 169 metes d'actuació, les quals seran mesures a través d'un marc general de 230 indicadors que es va acordar en 2016 i que serà utilitzat com a referència.

L'estructura d'implementació dels ODS suposa una arquitectura internacional amb presència tant dels organismes internacionals, incloent els programes i agències del Sistema de Nacions Unides, com dels països signataris de la declaració i altres actors rellevants, a través d'un fòrum polític de alt nivell, que es reunirà de manera anual sota els auspicis del Comitè Econòmic i Social de Nacions Unides. En el marc del mateix, es procedirà a una revisió voluntària dels informes que presentin els països que així ho desitgin. Espanya ha mostrat el seu interès a presentar el seu primer informe de progrés en el HLPF de 2018.

En el marc del desenvolupament de les accions vinculades al compliment de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible, la resolució 70/1 inclou, de manera explícita, l'important paper que reserva tant a la societat civil com a l sector privat. D'aquesta manera, en el paràgraf 67, assenyala:

67. L'activitat empresarial, la inversió i la innovació privades són els grans motors de la productivitat, el creixement econòmic inclusiu i la creació d'ocupació. Reconeixem la diversitat del sector privat, que inclou tant a les microempreses com a les cooperatives i les multinacionals. Exhortem totes les empreses a que aprofitin la seva creativitat i innovació per resoldre els problemes relacionats amb el desenvolupament sostenible. Fomentarem un sector empresarial dinàmic i eficient, protegint al mateix temps els drets

laborals i els requisits sanitaris i ambientals de conformitat amb les normes i els acords internacionals pertinents i altres iniciatives que s'estiguin duent a terme en aquesta esfera, com els Principis Rectors sobre les empreses i els Drets Humans i les normes laborals de l'Organització Internacional del Treball, la Convenció sobre els Drets de l'Infant i els principals acords ambientals multilaterals, per als que siguin part en ells.

D'aquesta manera, es recull l'important paper que ha de jugar el sector privat en la implementació dels ODS tant a nivell global com a nivell nacional.

La participació del sector privat en la implementació dels ODS s'ha materialitzat també en una referència explícita en el marc de l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba, la qual, aprovada de manera prèvia a la pròpia declaració de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible, suposa un complement imprescindible per entendre el desenvolupament del nou marc d'accions. D'aquesta manera, l'Agenda d'Acció d'Addis Abeba recull entre les seves principals actuacions en matèria de sector privat les següents:

- Promoció de la industrialització inclusiva i sostenible.
- Generació d'ocupació plena productiu i treball decent, promoció de les microempreses i de les empreses petites i mitjanes.
- Reconeixement del paper del sector privat en la promoció del desenvolupament sostenible.
- Generació d'incentius per a la promoció del desenvolupament sostenible per part del sector privat.
- Foment d'un sector empresarial dinàmic
- Suport i protecció de les petites i mitjanes empreses

De manera preliminar, per tant, es pot concloure que el sector privat apareix com un actor determinant en la implementació de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible. S'examinarà a continuació l'arquitectura d'aquesta participació a partir de les diferents iniciatives globals posades en marxa.

3.2. Iniciatives globals per a la implicació del sector privat en els ODS

La irrupció del sector privat com a actor determinant en el compliment dels ODS és ja un fet incontrovertible: des de la pròpia declaració de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible fins a les diferents iniciatives, públiques i privades, que s'han posat en marxa per consolidar aquest paper, el món de l'empresa s'ha guanyat un paper específic i propi en el desenvolupament de l'Agenda.

De l'anàlisi desenvolupat, cal extreure algunes conclusions en termes de construcció de discurs:

- En primer lloc, es pot constatar la **diversitat d'actuacions** en diferents àmbits geogràfics, tant a nivell internacional com europeu i espanyol, que ofereixen una pluralitat d'eines, reflexions i marcs d'actuació que no han deixat de créixer des de la posada en marxa de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible. Aquesta pluralitat s'ha d'entendre com un factor positiu en la mesura que garanteix una aproximació individualitzada a les necessitats i realitats dels diferents tipus d'empresa implicats, tant per mida com per sector empresarial.
- En segon lloc, és rellevant assenyalar que la majoria de les contribucions realitzades construeixen sobre el ja realitzat, aprofitant els estàndards internacionals ja existents en matèria de Responsabilitat Social Empresarial. Alhora, l'**enfocament dels ODS supera en gran mesura l'enfocament tradicional de l'RSE**, sense arribar a ser un substitutiu d'aquestes estratègies, sinó més aviat un complement o, millor, una "culminació".
- En tercer lloc, i malgrat l'existència de diferents suggeriments per a la incorporació dels ODS en el sector empresarial, es constata que l'enfocament ofert **per l'aliança Global Compact-WCBSD s'està constituint com a enfocament més acceptat**, a través de l'eina **SDG Compass** com a eina base.
- No obstant aquesta acceptació, la narrativa sobre la incorporació dels ODS a l'activitat del sector privat pateix d'un marc consistent i reconeixible, ja que les diferents iniciatives existents i eines posades a disposició del sector privat en moltes ocasions no fan sinó superposar, podent generar una sensació de **soroll metodològic** en el qual és difícil establir amb precisió un esquema de comú reconeixement. Es pot per tant assenyalar que a hores d'ara, el debat es troba en una **situació "pre-estandardització"**, sense que es dugui a endevinar si aquesta estandardització és viable o fins i tot desitjable.
- En qualsevol cas, s'han de classificar les iniciatives posades en marxa a través dels següents caràcters:

4. MARC METODOLÒGIC D'INCORPORACIÓ DELS ODS AL SECTOR PRIVAT

4.1. Premisses inicials

Partint de les lliçons i conclusions dels diferents informes i iniciatives posades en marxa tant a nivell global com europeu i nacional, podem extreure els següents principis per a la incorporació dels ODS a la pràctica del sector privat. Com premisses inicials destaquem les següents:

4.1.1. Els ODS són un vector de canvi de l'entorn de negocis, generant nous riscos i oportunitats.

L'aparició dels ODS suposa un canvi en l'escenari global de l'entorn de negocis que s'ha de tenir en compte. La majoria dels informes assenyalen que la irrupció dels ODS com a Agenda de Desenvolupament Sostenible suposa un canvi d'escenari per tal com genera nous riscos i oportunitats per a l'activitat empresarial.

- Riscos en tant és possible que es generin nous entorns regulatoris que afecten l'activitat empresarial, ja que el sector públic pot enviar senyals al mercat en termes de noves regulacions de control d'emissions, ús dels sòls, normatives de reciclatge, incorporació de estàndards laborals, etc. Aquelles empreses que hagin contemplat aquests riscos i avancin la seva adaptació als mateixos comptaran amb avantatges evidents arribat el moment.
- També és possible que es multipliquin els riscos reputacionals amb consumidors cada vegada més informats i més actius -crossumers- en termes de xarxes socials, intercanvi d'experiències d'usuari, gestió de marca, etc, on aquelles firmes amb una reputació més consolidada en termes de sostenibilitat comptaran amb una posició d'avantatge respecte a les que no hagin pres en consideració els ODS.
- Al mateix temps, els ODS generen una oportunitat enorme de mercat, valorada, segons l'informe Better Business, Better world, en més de 12 bilions de dòlars en els propers anys. Aquestes oportunitats es desglossaran més endavant.

Sembla per tant evident la necessitat d'incorporar els ODS a la reflexió estratègica de la signatura, actuant en aquest cas com un vector tant d'amenaques com d'oportunitats, a l'hora d'establir els reptes que les firmes de desenvolupar en el mitjà i llarg termini.

4.1.2. La incorporació dels ODS a les empreses genera valor.

La incorporació dels ODS en l'activitat empresarial genera valor empresarial.

Avançant més enllà del "ser ètic és rendible", la incorporació dels ODS genera valor intangible per a la companyia, en poder promoure:

- Una **millor comprensió del context socioeconòmic** i de negocis, tal com s'ha expressat en l'apartat anterior.
- Un **estrenyiment de les relacions amb els stakeholders** de l'empresa, en oferir resposta a les demandes de la societat, millorar la seva inserció en el teixit comunitari i local, i millorar l'alineament de la signatura amb les expectatives dels grups d'interès relacionats amb ella.
- Una **major vinculació dels empleats amb la signatura**, en la mesura que la incorporació dels ODS a l'estratègia pot afavorir la identificació del personal amb la missió, visió i valors de l'empresa, millorant el clima intern i afavorint, en cooperació amb els sindicats, la incorporació dels mateixos a la cultura empresarial. .
- Una **millora de l'eficiència i l'acompliment**, particularment pel que fa a la reducció de l'ús d'energia, eficiència en l'ús i maneig dels recursos, i reducció de riscos ambientals i socials. La incorporació dels ODS pot millorar, així mateix, la qualitat dels sistemes intern de gestió de les empreses, millorant la seva disciplina de mercat.
- Una **orientació cap a la innovació** en la recerca de solucions tant dins de la cadena de valor com cap a la possibilitat de proporcionar accés a nous serveis i productes en nous mercats.
- Un increment del **valor afegit** de la producció a través de la incorporació de nous intangibles com la sostenibilitat, pel qual els consumidors estan disposats a pagar més.
- De manera anàloga, una **millora de la imatge de marca** i de la reputació empresarial, reduint els riscos reputacionals i generant valor de marca respecte a altres competidors.

4.1.3. La integració dels ODS no ha de substituir la responsabilitat empresarial.

La incorporació dels ODS a l'activitat empresarial no ha de substituir els esforços ja realitzant en matèria de responsabilitat empresarial. S'ha de fugir del que s'anomena "Rentat de ODS", o "SDG Washing", pel qual les firmes poden comprometre amb determinats Objectius, generant impactes positius, alhora que la seva activitat principal genera impactes negatius en altres objectius.

Per això, els diferents enfocaments insisteixen en la necessitat de construir una estratègia d'incorporació dels ODS partint dels principis bàsics d'ètica

empresarial, que han de ser assumits com a "terra" de l'acció. El mateix Global Compact assenyala que el punt inicial per plantejar-se una iniciativa d'incorporació dels ODS a l'activitat empresarial ha de partir del compliment i observança dels deu principis del Global Compact.

En moltes ocasions, l'activitat relacionada amb els ODS ja s'està produint en les empreses, tant en termes positius com negatius, sense que hi ha una sistematització conscient d'aquest impacte. Com es podrà observar, una part de les empreses que ja desenvolupen una política pròpia d'ODS podrien considerar que els objectius no aporten valor, per se, a la signatura. **Hi ha el risc que no alineï l'estratègia de RSE amb els ODS impedeixi identificar sistemàticament fonts de millora i de generació de valor.**

En qualsevol cas, la incorporació dels ODS no ha de significar una renúncia o una desestimació dels principis bàsics de la responsabilitat empresarial en àmbits com ara la transparència, les relacions laborals, el control d'emissions o la protecció del consumidor.

De la mateixa manera, **cal evitar el "SDG Cherry Picking"**, o la tendència a centrar-se només en uns pocs ODS de fàcil impacte evitant d'aquesta manera una valoració més global de l'impacte de l'activitat empresarial. D'acord amb un estudi publicat per PwC, menys del 30% dels enquestats mostraven intenció d'estudiar l'impacte de la seva activitat empresarial en tots els ODS.

No obstant aquestes prevencions, l'existència d'una política conscient de responsabilitat empresarial permet activar palanques de canvi específiques i facilitar el trànsit cap a un enfocament d'Objectius de Desenvolupament Sostenible a través de:

- Una cultura empresarial preexistent i receptiva davant els reptes ambientals i socials de l'activitat empresarial.
- Un enfocament de compliment normatiu i d'estàndards internacionals que en molts casos ja s'estan adaptant als ODS.
- Un sistema de gestió i de mesurament d'impacte que recull informació rellevant per als ODS, i el repte principal seria sistematitzar entorn dels nous objectius.
- Una pràctica de rendició de comptes i de diàleg amb els grups d'interès que pot facilitar la comunicació i interrelació de la signatura amb els ODS.
- Un sistema d'identificació de riscos que evitarà establir sistemes paral·lels o contradictoris.

En qualsevol cas, cal destacar que encara que les empreses puguin desenvolupar un impacte molt directe en els ODS a través de les seves iniciatives de RSE, d'acció social o de filantropia, hi ha un ampli consens que situa la principal contribució de les empreses en els ODS a través de la seva integració en el seu "core business", com són la producció de béns i serveis i la generació de nous models de negoci, que permetin millorar la sostenibilitat ambiental i social a través de serveis i béns, la creació de llocs de treball directes i indirectes, noves inversions i generació d'ingressos fiscals.

4.1.4. Subsisteixen diferents enfocaments per integrar els ODS en l'activitat empresarial.

L'existència de diferents enfocaments per a la integració dels ODS en l'activitat empresarial pot donar lloc a diferents fulls de ruta. Basar l'enfocament en l'impacte de les indústries permet una aproximació més integral, preseleccionant aquells ODS sobre els quals les empreses tenen un major impacte al llarg de la cadena de valor. Però aquest enfocament no és l'únic disponible, ja que altres estudis mostren la conveniència de basar l'enfocament en els reptes generats per cada ODS i com les diferents empreses poden contribuir als mateixos.

- **L'enfocament basat en indústries** o sectors és el desenvolupat pel SDG industry matrix o les plataformes d'acció del Global Compact. Permet una aproximació integral al desenvolupament de la cadena de valor d'una indústria, assenyalant aquells aspectes amb major impacte dels ODS. Es tracta d'un enfocament dirigit fonamentalment a la gestió de riscos de l'activitat empresarial, assenyalant les externalitats positives o negatives existents. No obstant això, corre el risc de invisibilitzar les oportunitats de negoci i de recerca de solucions innovadores.
- **L'enfocament basat en els objectius** permet focalitzar més en els impactes intencionals a través de la generació de noves oportunitats de negoci, recerca de solucions específiques per als problemes de mercat generats al voltant dels ODS, i facilita una aproximació interdisciplinària i intersectorial a cada repte. Aquest és l'enfocament recollit al Global Opportunity Report i en el Leadership Report del Global Compact. No obstant això, aquest enfocament incrementar el risc d'incórrer en un "rentat de ODS" o en un cherry picking dels objectius, en centrar l'empresa en els aspectes més limitats, en funció de la seva elecció.

Per a la resta de l'informe, es prendrà una doble aproximació, en funció del nivell d'anàlisi que s'estableixi. Com enfocament de mínims, basat en minimització de riscos, l'aproximació més completa i adequada serà l'enfocament basat en indústries, que és, addicionalment, el que genera el SDG Compass. Només

quan s'hagi establert aquesta base i s'ofereixi una aproximació en termes d'oportunitats de mercat es realitzarà l'anàlisi sobre la base de l'enfocament centrat en objectius.

En qualsevol cas, s'estan generalitzant matrius de correspondències que poden ser d'interès a l'hora d'establir plans d'actuació, els quals seran abordats més endavant.

4.1.5. El diàleg social és una eina per a la integració.

L'existència i potenciació del diàleg social suposa una important eina per a la integració dels ODS en el sector empresarial. La participació, diàleg i informació als representants sindicals, la seva participació en el desenvolupament de les activitats i exercicis de programació i la posada en marxa de mecanismes de seguiment conjunts pot enfortir l'alineació de l'empresa amb els ODS, així com afavorir una major projecció cap a l'exterior.

Les organitzacions sindicals estan plenament integrades en els esforços desenvolupats en l'àmbit internacional en matèria de sostenibilitat empresarial, servint com a interlocutors i aliats en la determinació de les millors pràctiques. El repte és traslladar aquest diàleg a la realitat empresarial del territori i de les signatures.

4.1.6. Cal construir un entorn habilitant per al desenvolupament de la integració.

L'existència d'eines o voluntat per part de les empreses del sector privat no és condició suficient per a una adequada integració: cal establir un entorn habilitant afavoridor d'aquesta integració, que incorpori elements que permetin facilitar tant la integració intraempresa i intrasector com la generació de espais de col·laboració públic-privats en el context dels ODS.

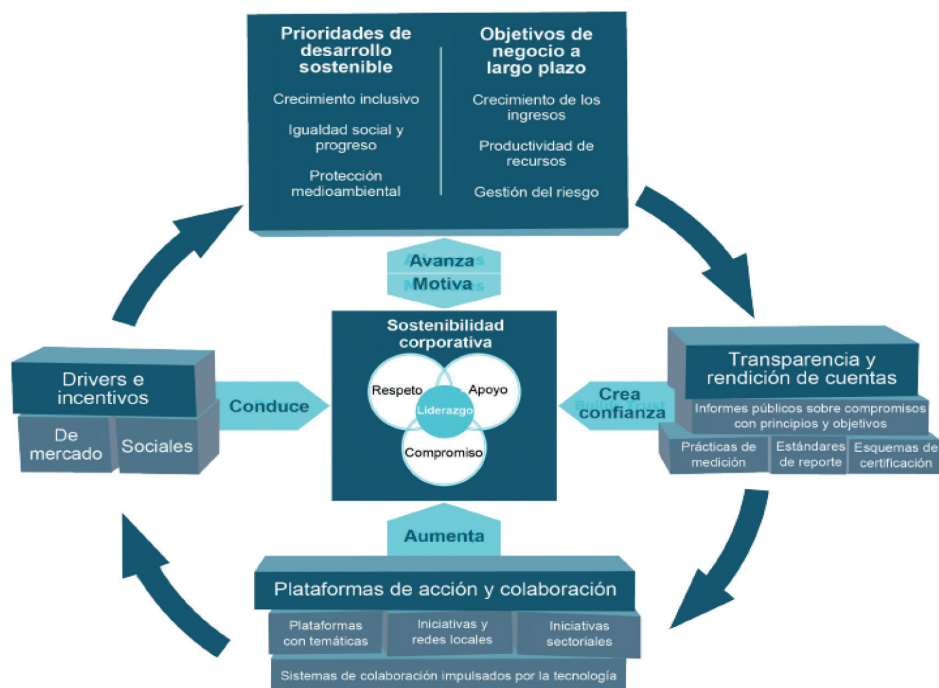
Per a això és fonamental establir un set de polítiques públiques específic que inclogui:

- L'accés a la **informació, formació i investigació sobre els ODS**, incloent facilitar les eines necessàries per a la integració.
- L'establiment d'**incentius de mercat**, com ara iniciatives de compra pública innovadora, incorporació de clàusules socials per a la contractació pública, dotació de finançament per a innovació vinculada als ODS, etc.
- Establiment d'un **marc afavoridor del compliment dels ODS**, tant a través d'iniciatives reguladores com de plans d'inversió específics (reducció d'emissions i de contaminants, plans estratègics, establiment d'objectius territorials).

- Dotació d'infraestructures específiques tant de caràcter tecnològic com tradicionals, a través per exemple d'iniciatives de Smart cities.
- Foment d'espais de diàleg tant generals com sectorials, buscant la consolidació d'aliances públic-privades per al compliment dels ODS.
- Afavorir finançament específic vinculada als ODS, tant en termes d'incorporació a l'estratègia de la firma com en processos d'innovació i generació de solucions de mercat per cobrir els reptes dels ODS.

4.2. Marc general d'incorporació dels ODS en el sector empresarial.

Un cop establertes les premisses inicials, procedeix descriure i analitzar el marc general d'incorporació dels ODS en el sector empresarial. Per analitzar aquest marc partirem de la interpretació realitzada en el document de consultes prèvies per a la incorporació del sector privat a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible, que identifica els següents elements constitutius:

Fuente: Global Compact.

A continuació descriurem els passos possibles per a l'establiment d'aquesta arquitectura.

4.2.1. Alineament estratègic

L'inici de la incorporació dels ODS a l'entorn empresarial part d'un reconeixement de la necessitat d'establir un alineament estratègic entre l'Agenda de Desenvolupament Sostenible i les prioritats del sector empresarial a mig i llarg termini.

El reconeixement d'aquest alineament és, per tant, el punt de partida de l'arquitectura proposada per al desenvolupament de la participació del sector privat en els ODS. Aquest reconeixement part dels següents principis, imprescindibles per entendre l'articulació del sector privat amb els ODS, tant des del punt de vista dels ODS com des del punt de vista del sector privat.

4.2.2. Sostenibilitat Empresarial: el SDG Compass com a guia d'actuació.

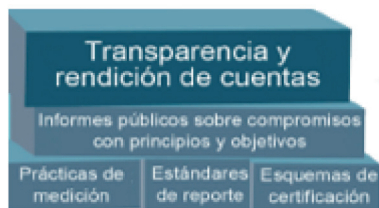

La pedra angular del procés d'incorporació dels ODS en el sector empresarial es produeix en l'àmbit de la pròpia sostenibilitat empresarial, mitjançant el respecte, suport i implicació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Es tracta, per tant, d'un procés intern liderat pels governs empresarials, i adreçat al conjunt de l'organització. La seva aplicació pot referenciar en els diferents estàndards existents, la integració dels ODS a través de la cadena de valor o en la planificació estratègica.

Amb l'objectiu d'iniciar el recorregut per la integració dels ODS en l'entorn empresarial, es proposa establir com a guia d'incorporació al SDG Compass. El SDG Compass és una eina treballada i presentada pel Global Compact, en col·laboració amb GRI i el WCBS. El Compass part de la idea que la incorporació

dels ODS a la pràctica empresarial es pot realitzar de manera sistemàtica, i tot i que està pensat per a grans empreses, és possible adaptar-lo a les necessitats de cadascuna d'elles.

4.2.3. Construïnt confiança: transparència i rendició de comptes.

Perquè el compromís d'integració dels ODS sigui creïble, les empreses han de poder retre comptes dels seus èxits i oferir una visió clara dels seus progressos en la implementació dels ODS. En aquest sentit, les eines d'informació i comunicació, tal com apareixen en el marc del Compass, suposen un element clau per afavorir la confiança de la societat i la generació de capital reputació.

Per a això, iniciatives com la recollida sistemàtica d'informació en matèria de compromisos i progressos es converteix en una peça clau de l'esquema, així com la seva visibilitat.

Existeixen diverses iniciatives per oferir aquesta rendició de comptes, des de la pròpia estructura del GRI, com les memòries de progrés del Global Compact o les memòries voluntàries de sostenibilitat que recull la Fundació SERES o Forética. El Fons ODS recull també estudis de cas sobre la tasca desenvolupada en l'àmbit dels ODS per part de les empreses participants en els projectes.

En aquest sentit, cobra especial importància les tasques de sistematització i agrupació de les iniciatives construïdes en aliança, com les fundacions anteriorment assenyalades, però també les tasques de visibilitat que poden oferir les associacions empresarials, tant de caràcter sectorial com geogràfic.

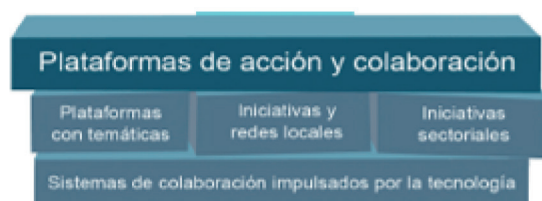
És establiment d'indicadors harmonitzats per a un sector o territori permet facilitar la gestió de la comunicació a les empreses, així com oferir una revisió dels compromisos assumits.

No hi ha una única manera de procedir a la recollida d'informació respecte als ODS: tant els esquemes tradicionals basats en el GRI com d'altres que es puguin utilitzar són útils, si bé la translació de la informació no és automàtica. Tampoc apareixen clarament els mecanismes de mesurament que es podrien utilitzar per a cada empresa, de manera que una política de rendició de comptes harmonitzada per a cada sector o entitat territorial tindria sentit de cara al gran públic.

No es descarten tampoc la utilització de possibles certificacions, si bé l'existència de les actuals i el seu ús continuat suposen un seriós obstacle a la creació d'una nova certificació específica sobre ODS, ja que gran part de la informació necessària ja es trobaria en altres certificacions utilitzades .

En qualsevol cas, la utilització d'estàndards d'informació harmonitzats ha de ser tasca del diàleg entre les pròpies firmes, permetent una apropiació a nivell d'indústria que sigui adequada als requisits i realitats de cadascuna d'elles.

4.2.4. Plataformes d'acció

El tercer element de l'arquitectura són les plataformes d'acció. Les plataformes permeten avançar respecte del treball individual de les firmes, en afavorir l'actuació conjunta, coordinar i maximitzar l'impacte i compartir riscos i costos del seu desenvolupament, així com els seus beneficis.

Les plataformes d'acció es poden centrar tant en la mitigació d'efectes negatius com en la generació de solucions per a proveir de nous serveis i béns per a la consecució dels ODS. Encara que és possible la participació en plataformes d'acció on la participació de les empreses es realitza des de l'acció filantròpica, la projecció de les mateixes s'incrementarà en la mesura que les empreses participants ho facin atenent al seu potencial comercial, és a dir, s'alineïn els objectius de les plataformes amb el "core business" de les empreses.

No hi ha una morfologia comú ni sistemàtica sobre l'existència d'aquestes plataformes d'actuació, les quals solen situar-se en l'àmbit global. Tanmateix, la seva contribució en termes de generació d'estàndards i d'intercanvi de coneixements i actuació està sent rellevant per al cas dels ODS. En alguns casos es focalitzen en sectors específics (minería, amb la participació del Fòrum Econòmic Mundial) o en la consecució d'objectius específics. D'acord amb l'informe Business and the United Nations, les plataformes d'actuació es poden classificar en funció del seu impacte en el core business de les firmes participants i de la participació de diferents actors, de manera que es pot establir una categorització de les mateixes per la seva correcta interpretació.

4.2.5. Facilitadors

Com s'ha dit anteriorment, l'existència d'un entorn facilitador requereix de la instal·lació de palanques habilitants per millorar la implementació dels ODS, com ara els següents:

- Polítiques públiques.
- Inversors
- Consumidors i ciutadans.
- Formació en gestió.

4.3. Conclusions del marc metodològic

A partir de l'anàlisi del present marc metodològic, es poden extreure les següents conclusions:

- La incorporació dels ODS a l'entorn empresarial requereix d'una arquitectura multiactor que tingui en compte no només el que passa a l'interior de les cadenes de valor de l'empresa, sinó també en el seu entorn de desenvolupament, incloent-hi aspectes com ara la formació empresarial, l'evolució dels clients i consumidors, la generació de plataformes d'actuació, l'enfortiment del diàleg i la participació sindical, l'existència de finançament orientada al compliment dels ODS o l'establiment de estàndades de rendició de comptes.
- L'enfocament òptim per a la generació d'aquesta arquitectura és l'entorn territorial, en la mesura que les seves interaccions poden impulsar i facilitar el seu desenvolupament.
- La generació d'un entorn habilitant per al compliment dels ODS és una responsabilitat compartida entre el sector privat, les organitzacions ciutadanes i el sector públic, de manera que la generació d'aliances suposa una presa d'iniciativa conjunta per afavorir i incrementar el compromís empresarial amb l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.

5. LAS EMPRESAS DE LA COMUNITAT VALENCIANA I ELS ODS

5.1. Les empreses valencianes i la incorporació dels ODS: perfil típic.

Un cop desenvolupada l'enquesta, i atenent al perfil dels enquestats, es pot desenvolupar el perfil típic de l'empresa valenciana objectiu d'actuacions relatives als ODS:

- No és una microempresa, sinó una empresa amb més de deu treballadors.
- Factura anualment més de mig milió d'euros.
- És una empresa el sector principal és la indústria manufacturera o el comerç.
- La seva exportació suposa menys del 50% del volum del seu negoci.
- Negocia amb els seus proveïdors en els països d'origen.
- Ja desenvolupa alguna política de Responsabilitat Social Empresarial.
- Coneix l'existència dels Objectius de Desenvolupament Sostenible
- El seu impacte major s'aconsegueix en els objectius relacionats amb l'ocupació, la indústria i la innovació.
- Considera els ODS com un vector potencial de guany d'eficiència interna i de gestió de la cadena de valor més que de generació d'oportunitats.
- Situa el principal obstacle per a aquesta integració en l'absència de finançament específica per a aquesta comesa.
- Buscaria del sector públic mecanismes d'intercanvi de bones pràctiques i finançament per a la integració.

Aquest perfil típic no esgota les possibilitats d'integració dels ODS al sector empresarial valencià, però sí que suposa una primera aproximació per a un business case que pugui ser aplicat en el disseny de les polítiques públiques adequades. Com es desenvoluparà més endavant, aquest perfil típic ha de concretar-se en sectors específics d'actuació.

5.1.1. Percepció dels ODS a la comunitat empresarial

A través del treball de camp desenvolupat per al present informe, s'ha complementat aquesta anàlisi quantitativa amb una sèrie d'entrevistes a agents clau per conèixer el grau d'implicació i coneixement dels ODS en l'àmbit de la comunitat empresarial. Les principals conclusions d'aquestes entrevistes són les següents:

- Hi ha un **context favorable a la integració dels Objectius de Desenvolupament Sostenible** en l'ecosistema empresarial valencià. Les percepcions dels actors en relació amb la necessitat de recuperar capital reputació i de generació de confiança, així com les expectatives obertes per l'administració autonòmica en aquest sentit són un element clar de consens entre els diferents actors.
- La Comunitat Valenciana compta ja amb un **important patrimoni en matèria de Responsabilitat Social Empresarial**. Cal destacar la important presència del moviment cooperatiu i de l'economia social a la comunitat autònoma, l'existència d'instruments financers propis de l'economia social, les iniciatives d'emprenedoria i innovació social existents, o la presència de fundacions i centres d'estudi vinculats a la ètica empresarial, o el foment de l'economia social.
- La participació de les empreses valencianes en l'ecosistema de la Responsabilitat Social Empresarial a nivell estatal està en **línia amb el seu pes en l'economia nacional**, tot i que és lleugerament inferior: al voltant del 8% de les empreses espanyoles inscrites en el capítol espanyol del Global Compact són valencianes, mentre que, d'acord amb el cens del directori d'empreses (DIRCE) de l'INE, les empreses valencianes suposen el 11% del total de les empreses amb assalariats.
- Malgrat l'interès mostrat per la Responsabilitat Social Empresarial i per l'ètica empresarial, **no es percep un coneixement conscient dels ODS** i els reptes i oportunitats que impliquen. La majoria de les **actuacions de Responsabilitat Social Empresarial** estan molt vinculades al territori, en contextos molt locals.
- Malgrat compartir els principis i filosofia de la sostenibilitat empresarial, **no es percep un ús generalitzat d'eines estandarditzades** o de marcs de reflexió sistemàtics. Aquesta és sens dubte una debilitat doncs sense una sistemàtica és difícil mesurar progressos i comunicar-los a la comunitat de stakeholders. En alguns casos, particularment en les empreses petites, no es percep la necessitat d'establir aquesta comunicació sistemàtica. En bona mesura, **no es posa en valor com un actiu de l'empresa**.
- Els actors entrevistats assenyalen la **diferència existent entre el món de la petita empresa i la mitjana i gran empresa**. Les grans empreses de la comunitat autònoma estan incorporant elements sistemàtics d'anàlisi, seguiment i rendició de comptes, mentre que les PIME ofereixen un perfil amb un ús menys sistemàtic de les eines de planificació i comunicació. Persisteix la idea que bona part de l'actuació en l'àmbit de la RSE és

màrqueting social sense un contingut real en la cadena de valor, i que aquest és un repte important de cara al futur.

- Es percep una oportunitat en **la cooperació públic privada** en determinats àmbits, com ara el sanitari, encara que s'insisteix en la necessitat d'establir criteris clars i transparents.

5.2. Polítiques públiques de la Generalitat amb impacte potencial en la promoció dels ODS.

En el procés d'anàlisi desenvolupat, s'han identificat diferents iniciatives polítiques amb un alt impacte potencial en la generació d'un entorn favorable a la integració dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en el model econòmic de la regió. A continuació es descriuran els principals i s'han d'assenyalar les potencials vies de suport a la creació d'una arquitectura autonòmica per als ODS.

5.2.1. Llei 18/2017 de Cooperació i Desenvolupament Sostenible.

La llei 18/2017, de 14 de desembre, de Cooperació i Desenvolupament Sostenible constitueix el marc de referència fonamental per a la integració de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible a la Comunitat Valenciana. La llei, que ordena la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat sota els principis de planificació, participació, eficàcia, eficiència, avaluació i rendició de comptes, suposa també el marc de referència clau per a l'establiment d'una política d'implementació de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible, incloent en el seu article 12 la creació d'un Alt Consell Consultiu per al Desenvolupament de l'Agenda 2030, com a òrgan d'assessorament, l'objectiu és transmetre, a la Presidència de la Generalitat, així com a altres òrgans de la institució autonòmica, les propostes, suggeriments i recomanacions que puguin contribuir al desenvolupament de la planificació estratègica en matèria d'objectius de desenvolupament, i a la definició de les línies prioritàries d'actuació.

5.2.2. Estratègia de Model Econòmic

El 15 d'abril de 2016, a la ciutat d'Elx, el Consell de Govern de la Generalitat Valenciana va aprovar el document de bases i elements orientadors per a la transformació del model econòmic de la Comunitat Valenciana.

El document estableix una visió de futur de l'economia valenciana, assenyalant que la Comunitat Valenciana es convertirà en la pròxima dècada en un dels territoris més pròspers de l'eix mediterrani de la Unió Europea i amb més qualitat de vida per als seus habitants, fet que descansa en la transformació del seu model econòmic a través d'una estratègia competitiva, sostenible i integradora, basada en el creixement de la productivitat.

Es tracta per tant d'una estratègia que té com a objectiu actuar fonamentalment en les orientacions i gestió de la pròpia administració pública, a través de la provisió de nous serveis i la millora dels existents, el foment de les infraestructures i l'articulació de nous plans estratègics sectorials. El procés culminarà amb un pla d'acció 2017-2027 en el qual es recolliran els elements clau de l'estratègia.

El pla no té com a objectiu promoure una modificació de la composició sectorial del creixement de l'economia valenciana, sinó afavorir un increment de la productivitat en els sectors que ja tenen una important presència a la comunitat autònoma, com ara els sectors que apareixen a la RIS3 (Estratègia d'especialització intel·ligent), així com els sectors tradicionalment tractors de l'economia valenciana.

El mecanisme d'incorporació de les noves polítiques es durà a terme tant d'inversions públiques com de generació d'incentius en el mercat, com ara subvencions, línies de finançament a través de l'Institut Valencià de Finances i de l'Agència Valenciana d'Innovació, millora de la regulació, etc.

Per al desenvolupament d'aquest pla, s'està procedint a l'elaboració de matrius d'actuació, que, dotades amb els seus corresponents indicadors, seran sotmeses a un procés de participació ciutadana i de diàleg amb els actors socials.

La gestació del pla d'acció per al canvi del model econòmic de la Comunitat Valenciana apareix com una **important oportunitat d'integració dels ODS** en la formulació de les polítiques de promoció econòmica de la comunitat autònoma, en poder-se destacar molt clarament l'alineament filosòfic i de orientació macro entre el pla i la pròpia Agenda de desenvolupament Sostenible, tant en principis com en propostes d'actuació i, d'aquesta manera, suposa **en marc idoni per al desenvolupament de l'exercici d'integració**.

5.2.3. Llei 18/2018 de la Generalitat per al Foment de la Responsabilitat Social

Es tracta d'un instrument de caràcter legal que té com a objectiu establir una sèrie d'iniciatives destinades tant al sector públic com al sector empresarial per al foment de l'RS a nivell autonòmic.

Per a això, la llei s'articula al voltant de tres eixos: la planificació i el foment de l'RS a la Comunitat Valenciana, el fomento de l'RS en el sector públic, i el foment de l'RS en el sector empresarial.

La llei preveu la realització d'un Pla d'RS per a la Comunitat Valenciana, en el qual es conceptualitzi adequadament el propi contingut de la "Responsabilitat Social", amb l'objectiu d'aconseguir un llenguatge comú a l'hora d'abordar les polítiques de promoció. En relació a les accions de foment, es proposen igualment

un seguit d'actuacions en matèria de formació, educació, investigació, foment de productes i serveis socialment responsables, etc.

En el capítol segon, la llei incorpora una sèrie de principis sobre la gestió pública i la contractació pública socialment responsable, incloent qüestions com l'elaboració de clàusules de Responsabilitat Social a la contractació, la gestió responsable dels recursos humans, la transparència, així com l'elaboració del Pla Valencià de la Responsabilitat Social, l'elaboració d'una memòria anual de Responsabilitat Social, incloent el seu contingut, i la creació d'una xarxa de municipis socialment responsables.

En el capítol tercer, la llei promou un sistema d'avaluació i qualificació de les entitats valencianes socialment responsables, incloent la seva definició i la realització d'un registre d'entitats, les quals podran accedir-hi a través de la implementació d'un pla d'RS degudament verificat per actors externs.

El sistema proposa la creació d'incentius per a les empreses i entitats qualificades com socialment responsables, com ara avantatges en la contractació pública.

Finalment, la llei promou la creació d'un Consell Valencià de Responsabilitat Social, format per entitats relacionades amb aquest àmbit i amb una descripció de les seves funcions.

Es tracta per tant d'una llei que **ofereix una arquitectura precisa** sobre el sistema valencià de Responsabilitat Social, incloent tant actuacions de foment i promoció com de planificació i regulació de la qualificació d'Entitat Valenciana Socialment Responsable, així com el marc de diàleg de polítiques i seguiment de l'actuació a través del Consell.

Menció expressa mereixen alguns aspectes de la mateixa, en particular la **memòria anual de Responsabilitat Social que la Generalitat Valenciana es compromet a desenvolupar, incloent el sector públic empresarial**, que al tancament d'aquest informe suposen al voltant de 30 empreses i entitats. També és rellevant l'establiment del sistema de qualificació de les entitats socialment responsables i el paper de la verificació externa, que poden jugar un paper important a l'hora d'exercir com a **palanques de la integració dels ODS en el context empresarial**. La llei estableix que la memòria de responsabilitat es pot basar en qualsevol dels models existents en l'àmbit nacional o internacional, el que donaria porta a la incorporació de SDG Compas com a mètode d'acreditació.

Cal destacar també la menció expressa a l'agenda de Desenvolupament Sostenible i nombroses referències als seus principis, particularment pel que fa al paper de les administracions públiques. Aquesta menció obre la porta, també, a una major integració dels ODS en el desplegament reglamentari que necessàriament ha d'acompanyar a la llei un cop aquesta entri en vigor.

5.2.4. Estratègia d'Especialització Intel·ligent (RIS3)

En el marc del desenvolupament de l'Estratègia Europa 2020, i com a condició per a l'execució dels Fons Europeus Estructurals i d'Inversió en el període 2014-2020, la Comunitat Valenciana va treballar i va planificar la seva Estratègia d'Especialització Intel·ligent (RIS3), que té com a objectius els següents:

- Concentrar el suport polític i les inversions en prioritats clau, reptes i necessitats per al desenvolupament basat en el coneixement.
- Construir sobre els punts forts de la Comunitat Valenciana avantatges competitiu i potencial per a l'excel·lència.
- Donar suport tant la innovació tecnològica com la innovació centrada en la pràctica, i assenyalar com a objectiu l'estímul de la inversió privada.
- Involucrar completament a tots els grups d'interès i estimular la innovació i l'experimentació.

En el cas de la Comunitat Valenciana, i un cop desenvolupat el procés, la RIS3 ha identificat tres eixos d'intervenció:

- Qualitat de vida, amb especial incidència en la producció del sector agroalimentari, la cosmètica i els productes per a la llar, la promoció de la salut, i el turisme i la qualitat de vida.
- Producte innovador: amb especial incidència en el producte de consum personalitzat i en l'habitatge i el seu entorn (hàbitat).
- Processos avançats de fabricació, incloent intervencions en automoció i mobilitat, així com en béns d'equip.

La RIS3 ofereix un alt potencial d'alineament amb els ODS, en la mesura que el seu desplegament permet observar vinculacions directes amb potencials plataformes d'actuació en matèria d'ODS, tal com les mateixes s'han establert a l'apartat corresponent del present informe. De la mateixa manera, utilitzar el marc que ofereix la RIS3 com a marc de referència permet generar sinèrgies en matèria d'indicadors i metes de l'agenda, evitant un doble esforç de comptabilització.

5.2.5. Altres mesures en matèria de Responsabilitat Social Empresarial i economia sostenible.

De manera paral·lela, la Generalitat està desenvolupant altres mesures, contingudes inicialment en la llei, però ja en execució, en matèria de Responsabilitat Social Empresarial. Entre elles hi caben citar-se les següents:

a) Càtedres de Responsabilitat Social Empresarial i d'economia sostenible

S'estan desenvolupant treballs en el marc de la Càtedra de Responsabilitat Social

Empresarial de la Universitat d'Alacant, com ara foment de línies d'investigació, informació, sensibilització, realització de beques i premis, etc, així com fomentant la incorporació de la RSE als currículums formatius.

De la mateixa manera, la DG d'Economia, Emprenedoria i Cooperativisme ha promogut la creació de la càtedra d'economia del bé comú en la Universitat de València, amb un pla de treball centrat també en la formació, la investigació i la sensibilització.

Altres càtedres que s'han impulsat i rebut suport són la càtedra d'economia feminista i la càtedra d'empresa i humanisme.

b) Sensibilització

La Generalitat està desenvolupant un seguit d'actuacions relacionades amb el foment de la sensibilització i el coneixement de la RSE en el si de la societat valenciana, incloent l'elaboració de materials o la realització de trobades temàtics.

c) Ajuts per a la promoció de l'economia social i sostenible

La Generalitat ofereix en l'actualitat una línia d'ajuts, a través de la Direcció General d'Economia Emprenedoria i Cooperativisme, destinades a la promoció d'iniciatives vinculades a la promoció de l'economia sostenible, l'economia del bé comú, com ara la promoció, formació i sensibilització, així com ajudes a la realització de memòries de sostenibilitat i al desenvolupament de projectes d'investigació.

Aquestes línies d'actuació estan destinades tant a entitats no lucratives, com ara associacions i fundacions, com a les pròpies PIME.

d) Estudis i informes

La Direcció General d'Economia, Emprenedoria i Cooperativisme està desenvolupant una sèrie d'informes i investigacions destinades a millorar el coneixement sobre la realitat empresarial valenciana i la seua vinculació amb la Responsabilitat Social Empresarial i l'economia sostenible.

5.2.6. Conclusions: la construcció d'un marc de polítiques públiques per als ODS.

Com a conclusió, la Generalitat està realitzant diferents iniciatives vinculades a la promoció de l'economia sostenible, la Responsabilitat Social Empresarial, o l'economia del bé comú, amb diferent grau de desenvolupament i impacte en el teixit empresarial de la comunitat autònoma. El potencial de generació d'un marc de polítiques públiques per a la implementació de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible a la Comunitat Autònoma és, per tant, molt alt.

No obstant això, subsisteixen una sèrie de reptes que seran tractat en l'última part de l'informe, i que es descriuen aquí en termes merament enumeratius:

- La Generalitat Valenciana està mostrant un **ferm compromís** amb la posada en marxa d'un nou model econòmic per a la comunitat autònoma, basat en els principis d'un desenvolupament humà sostenible. El component de lideratge polític apareix clarament assenyalat en els diferents documents i en les polítiques que s'estan desenvolupant.
- Subsisteixen, però, **diferents aproximacions** i en alguna mesura cert **solapament d'actuacions**, que poden donar lloc bé a una pluralitat d'actuacions "a mida" de les necessitats del sector empresarial, però que corren el risc de generar senyals confuses al mercat.
- El paper del **pla d'actuació per al canvi del model econòmic apareix determinant** com a estratègia consensuada a l'interior de l'administració pública i amb els agents socials, i pot jugar el paper clau en el desenvolupament de la resta d'actuacions de manera coherent i sistemàtica.
- La RIS3, i els programes operatius dels Fons Estructurals (FEDER i FSE), tenen el potencial de generar, conjuntament amb el Pla d'Actuació del model econòmic, **un set d'indicadors macro que pot contribuir de manera coherent a l'Agenda 2030**.
- El potencial d'**alineament de les estratègies i actuacions enumerades amb els ODS és alt, però està encara per desenvolupar adequadament**.

5.3. Conclusions de l'anàlisi del context

- Un cop desenvolupat l'anàlisi del context, es poden extreure les següents conclusions:
- Tant per posicionament en termes de PIB com per condicions de competitivitat i innovació, la Comunitat Valenciana té un ampli espai de millora després d'anys de declivi econòmic en relació amb la Unió Europea i amb el conjunt de l'Estat.
- Subsisteixen, però, fortes potencialitats en matèria de dinamisme econòmic en sectors amb un fort potencial tractor de l'economia local, com ara els sectors exportadors o el turisme.
- L'actuació de la Generalitat per a la modificació del model econòmic valencià, així com les diferents iniciatives posades en marxa per promoure la sostenibilitat de l'economia, llancen una forta senyal al mercat que està sent ben recollida pels actors, tot i que subsisteixen

limitacions degudes a certa duplicitat d'esforços i l'absència d'un marc general precís, que s'ha d'articular al voltant del pla d'actuació de model econòmic.

- Els actors econòmics de la comunitat autònoma es mostren receptius i amb un alt interès en la transformació que s'està anunciant, al qual estan disposats a aportar el seu capital social acumulat, principalment en l'àmbit local, tant a través de l'economia social i cooperativa com d'altres formes societàries. Existeix, per tant, un brou de cultiu que s'ha de considerar una fortalesa, si bé aprofitar aquesta oportunitat requereix d'un treball sistemàtic de formació i construcció de l'arquitectura necessària per al seu posterior desenvolupament.

6. ARQUITECTURA DE LA INCORPORACIÓ DELS ODS

Un cop examinat el marc conceptual i analitzat el context d'implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible a l'entorn empresarial, passarem a definir els principis per a l'arquitectura de la incorporació dels ODS a la Comunitat Valenciana.

Per a això, partirem d'una anàlisi d'aquells sectors amb major potencial de creixement econòmic i amb major impacte en els objectius, d'acord amb l'anàlisi quantitativa i qualitativa desenvolupat. Posteriorment es reprenguessin els elements de l'arquitectura de oferts a l'apartat 4.2 per plantejar un full de ruta per a la Generalitat Valenciana.

6.1. L'impacte potencial de l'economia valenciana en els ODS. Anàlisi sectorial.

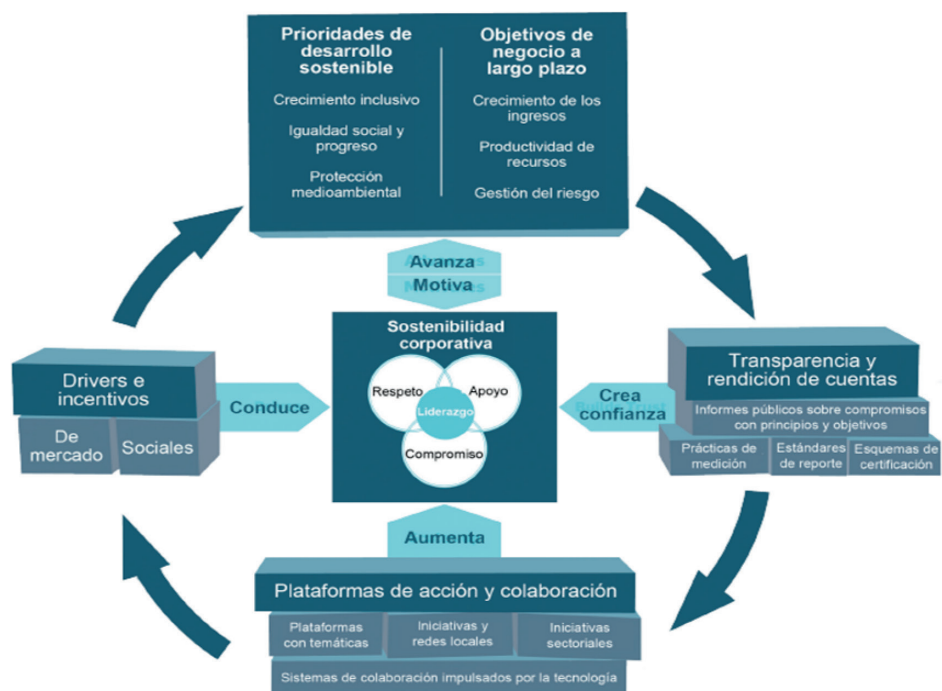
Amb l'objectiu de concretar l'impacte potencial de l'economia valenciana en els ODS, partirem d'una anàlisi d'aquells sectors més rellevants en matèria de creixement econòmic, que són:

- Turisme
- Agroindústria
- Ciències de la vida i sanitat
- Indústria manufacturera tradicional (calçat, joguines, automoció, béns d'equip)
- Comerç

6.2. Disseny d'una arquitectura per a la implementació dels ODS a la Comunitat Valenciana.

Com s'ha assenyalat anteriorment, assenyalat les oportunitats i avantatges a nivell empresarial o de sector és una condició necessària però no suficient per a una correcta implementació d'un marc de polítiques públiques i d'aliances públic-privades per a la integració dels ODS en el model econòmic de la Comunitat Valenciana. Cal, a més establir un context ecosistèmic que actuï com a entorn habilitador de la incorporació a nivell d'empresa i sector.

Per a això, reprendrem els aspectes relacionats amb l'arquitectura proposada en l'apartat 4, amb l'objectiu de materialitzar-la en la situació específica de la Comunitat Valenciana.

6.2.1. Prioritats de desenvolupament sostenible de la comunitat autònoma i del seu sector empresarial.

Tal com s'ha assenyalat al llarg de l'informe, la Generalitat Valenciana està compromesa en el canvi de model econòmic de la regió cap a un model centrat en el desenvolupament humà sostenible, d'acord amb els principis establerts en el document d'Elx. La pertinència d'aquest enfocament en relació amb els ODS és òptima, ja que tant els principis com les línies d'actuació estan clarament

identificades amb els fonaments de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.

La realització del Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic Valencià 2017-2027, que implica un profund marc de diàleg amb els actors socials de la comunitat autònoma, representa una oportunitat única per afavorir la integració dels ODS en l'estratègia general de la Generalitat, a través d'una adequada alineació de les accions amb els objectius corresponents.

L'alineació de l'estratègia de canvi de model econòmic amb els ODS, sent evident, requereix en qualsevol cas d'una adequada articulació en termes de metes i indicadors, de manera que s'estableixin les corresponents vinculacions entre les 169 metes i les actuacions contingudes en el Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic Valencià 2017-2027.

De la mateixa manera, l'Estratègia d'Especialització Intel·ligent ofereix un marc estratègic adequat per a la incorporació dels ODS, a través de les diferents accions sectorials previstes i assenyalant el seu impacte en l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.

Ens trobem, per tant, en un moment idoni perquè els ODS s'integrin efectiva i adequadament en l'estructura general de l'estratègia de canvi de model econòmic de la Comunitat Autònoma.

6.2.2. Integración de los ODS a nivel empresa.

Com ja s'ha assenyalat, les empreses de la Comunitat Valenciana identifiquen la integració dels ODS des del punt de vista intern i de gestió de riscos, amb especial incidència en la cadena de valor de les signatures. La sostenibilitat empresarial és un dels valors que més pes està guanyant en la percepció de les firmes valencianes, però s'ha identificat una absència de reflexió sistemàtica més enllà de "fer les coses bé" o d'aplicar els principis incorporats en les seves missions institucionals. El pes relatiu de les empreses valencianes en l'ús d'estàndards o iniciatives ja existents, com el Pacte Global, assenyalarien una adreça de millora.

Des d'aquest punt de vista, apareix convenient eliminar els obstacles relacionats amb la manca de coneixement i recursos necessaris per a la integració dels ODS i els principis de sostenibilitat en les empreses de la Comunitat Valenciana. Els passos fets en aquesta direcció per la Direcció General d'Economia, Emprenedoria i Cooperativisme, i per la Direcció General de Responsabilitat Social Empresarial avancen en la direcció correcta, a través tant de la posada en marxa de la Llei de RSE com de les ordres de ajudes per a iniciatives d'economia sostenible i economia social.

En aquest sentit, seria òptim que les ajudes específiques per a la integració d'eines de RSE o d'iniciatives d'economia sostenible s'ampliessin i contemplessin la integració d'eines directament vinculades als Objectius de Desenvolupament Sostenible, com ara les exposades en el present informe, i molt particularment el SDG Compass. També seria convenient realitzar accions d'informació i disposició de les eines a través d'iniciatives conjuntes amb el sector empresarial i acadèmic.

Atenent a l'efecte "senyal" que poden llançar al mercat, mereix menció expressa la situació del sector públic empresarial de València, que hauria de ser animat a la incorporació dels ODS i a l'exposició dels seus resultats de manera pública.

6.2.3. Plataformes d'acció i col·laboració.

Com s'ha assenyalat, l'existència de plataformes d'acció i col·laboració són clau per a la integració dels ODS a l'agenda econòmica de la regió. Per a això, caldria enfortir els marcs de diàleg sectorial i públic-privat-socials existents i incorporar en la seva agenda els ODS, a través d'un diàleg permanent en el Consell Consultiu per al Desenvolupament de l'Agenda 2030, el Consell Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, el futur consell de Responsabilitat social Empresarial, el Consell de Cooperació o les taules de diàleg sectorial, incloent les instàncies de diàleg social.

La direcció general d'indústria pot jugar també un paper important en la integració dels ODS a través del diàleg amb els clústers sectorials existents a

la comunitat autònoma, així com amb les associacions empresarials de base sectorial o territorial, exposant els objectius i les línies de acció previstes.

La posada en marxa de l'Agència Valenciana d'Innovació ha de jugar un paper rellevant en la identificació dels sectors amb més potencial d'innovació vinculats als ODS, incloent la innovació social, i promovent consorcis de recerca i innovació vinculats als objectius de desenvolupament sostenible, tal com s'ha exposat en l'apartat 6.1 del present informe.

Comptant a més amb un actiu a les 40 empreses valencianes signatàries del Pacte Mundial, sembla interessant contemplar la possibilitat de constituir un capítol autonòmic que permeti un major reconeixement sobre el territori, a manera de xarxa autonòmica.

Finalment, cal destacar la importància de l'actuació local, de manera que els municipis que ja estan vinculats a l'estratègia de ODS a través de la xarxa de municipis puguin actuar com a catalitzadors a nivell local d'aquests esforços.

6.2.4. Drivers i incentius.

El poder de la Generalitat Valenciana per a generar Incentius Tant socials com de mercat és molt gran: els línies d'ajuda ALS Diferents sectors haurien de ser aprofitades per a la Incorporació d'Actuacions vinculades ALS ODS, com ara els Ajudes a la Modernització del sector turístic, a els ajuts a fomentar l' comerç local, etc. En AQUEST Aspecte, apareix com un actor clau l'reformulat Institut Valencià de Finances, qui exercirà com a banc promocional de la Comunitat Autònoma sota a els Criteris de Desenvolupament Econòmic i social establerts per la Generalitat.

L'IVF Manté un important potencial, d'acordar a més amb la normativa de su reforma, per incorporar en els Seves línies de soporte Criteris de gestió ambiental, social i de governança (ESG) que permetin generar un Efecte multiplicador sobre el conjunto dels sectors Econòmics prioritaris.

A l'Àmbit de la formació, els Càtedres desenvolupades en els Diferents Universitats haurien d'incorporar, amb la dotació necessària, programes de formació per a Directius i d'investigació en Profunditat sobre a els Objectius de Desenvolupament Sostenible en el sector empresarial, afavorint l'adaptació i generació d'eines idònies per a AIXÒ.

Finalment, calç promoure i Millorar el Coneixement de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible entre Consumidors i Ciutadans. Per a aixó, els Campanyes d'informació i Sensibilització són clau

6.2.5. Transparència i rendició de comptes.

Tant a nivell públic com a nivell del sector privat, la transparència i la rendició de comptes són 1 Aspecte determinant ja que generin Confiança Tant a la ciutadania

com al sector empresarial. L'el·laboració d'informe periòdics de progrés, incloent 1 Set d'Indicadors específic, genera de nou 1 senyal positiu en el mercat.

Per aixó, la Generalitat hauria d'establir 1 marc de rendició de comptes adequat, Tant de els Seves propies polítiques, com de les polítiques de les empreses. Les Obligacions d'informe de les 'entitats valencianes socialment responsables, que apareixen explícitament en la Llei, com el Quadre d'Indicadors que acompanyarà el Pla d'Actuació 2017-2027 per a cambio de l'model Econòmic, suposen 1 OPORTUNITAT Idònia per establir un quadre de Comandament que acompanyi el reporti diari.

A aquests Indicadors S'HAN de sumar a els Indicadors ja establerts com a els Continguts en la RIS3, a els programes operatius de FEDER i Fons Social Europeu, o a els Indicadors del Programa d'Desenvolupament Rural.

6.3. Full de ruta.

Es proposa, amb l'objectiu d'afavorir la integració, la següent full de ruta per a la integració dels ODS en el model econòmic de la Generalitat Valenciana.

- **Realitzar un procés d'integració** i matching d'indicadors del Pla de Model econòmic amb els indicadors dels ODS, buscant la màxima compatibilitat, d'acord amb el set d'indicadors proposat per Nacions Unides.
- Establir, en col·laboració amb les càtedres universitàries i amb les associacions empresarials i sindicals, un **programa de formació i sensibilització** per a les empreses en matèria d'ODS i eines per a la seva gestió.
- Explorar amb l'IVF la possibilitat **d'incorporar criteris ESG al finançament d'iniciatives empresarials**.
- Incorporar als **ajuts ja existents de la DG d'Economia. Emprenedoria i Cooperativisme** les eines d'accés als ODS, com ara el **SDG Compass**.
- Afavorir, en el marc de l'Agència Valenciana d'Innovació, i en col·laboració amb els clústers sectorials, la posada en marxa d'un o dos **programes pilot d'innovació vinculada als ODS**.
- Afavorir, a través de l'IVACE, la **participació de les empreses valencianes en programes similars a l'Impacte + de l'ICEX**, mitjançant la signatura d'un conveni de col·laboració.
- Realitzar un **informe anual d'impacte empresarial en els ODS**, en col·laboració amb les associacions empresarials i les organitzacions sindicals en la Comunitat Valenciana.

- Realitzar una **trobada anual d'empreses i sostenibilitat**, amb l'objectiu de millorar l'intercanvi d'experiències i la col·laboració entre les empreses i el sector públic.
- **Impulsar la integració del SDG Compass a les empreses del sector públic.**
- Generar un **hub de coneixement** i oportunitats per a les empreses, que incorporés eines, convocatòries, guies sectorials i novetats de la comunitat autònoma.

7. CONCLUSIONS

La Comunitat Valenciana, a través del lideratge de la Generalitat, està realitzant un procés de transició i construcció d'un nou model de governança econòmica, social i política inspirada pels principis de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible.

Com a part d'aquest procés, la implicació del sector privat, en el mateix és un dels pilars que poden garantir el seu èxit a llarg termini.

En el marc d'aquest informe, s'ha identificat clarament que, tant des del punt de vista de les administracions públiques, com per part dels agents socials i del sector empresarial, i particularment del sector del cooperativisme, el moment social i polític de la Comunitat és molt propici per posar en marxa una estratègia d'integració dels ODS. Les expectatives de recuperació de la confiança institucional, els guanys de capital reputació i l'alineació d'interessos entre el sector privat i el sector públic genera un context molt favorable a la integració.

No obstant això, i perquè aquesta integració sigui plenament efectiva, la Generalitat ha de facilitar el procés, en constant diàleg amb els agents econòmics i socials, a través de l'establiment d'una arquitectura d'implementació que reculli no només element de sensibilització o informació, sinó sobre tot a través de la generació de la infraestructura necessària en termes de recursos tècnics i financers, incentius de mercat i socials, i particularment a través del llançament de senyals adequades al mercat aprofitant el fort efecte demostració que pot tenir l'actuació del sector públic.

En el transcurs de la investigació s'ha identificat que, tot i la predisposició existent, els ODS no formen encara part integral de l'ADN de la comunitat empresarial valenciana, ja que els esforços existents en matèria de sostenibilitat i responsabilitat social empresarial no solen transcendir l'àmbit del que és local, estan poc sistematitzats, o no s'incorporen com un valor intangible a la signatures. La integració dels ODS a través de les eines existents pot significar una important fita per posar en valor els esforços i vocacions ja identificades, alhora que permetria una major visibilització per al conjunt de la ciutadania, en tant que treballadora i consumidora, de manera que la seva aplicació pogués reforçar la confiança institucional, la reputació econòmica de la regió, i la cohesió social.

Per tot això, es proposa que la Generalitat actuï sobre tots i cadascun dels pilars de l'arquitectura d'implementació, en particular:

- A través d'una planificació que integri els principis de l'Agenda 2030 a les prioritats econòmiques del canvi de model proposat en el document d'Elx i el Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic Valencià 2017-2027. Aquesta planificació ha de ser compartida amb els agents socials en els diferents marcs existents, incloent una reflexió en el context del nou Consell Consultiu.
- A través de l'activació de les palanques d'incentius existents, en matèria de formació sobre els ODS i el món de l'empresa, aprofitant les relacions existents amb les universitats valencianes, i en particular les diferents càtedres aprovades; també incorporant els principis a les possibilitats de finançament públic que ofereix la transformació de l'Institut Valencià de Finances.
- Mitjançant el manteniment de les ajudes per a les iniciatives d'economia sostenible i Responsabilitat Social Empresarial ja existents, incorporant a les mateixes els ODS i les seves eines com a marc d'actuació.
- A través de la generació de diàlegs sectorials i iniciatives d'aliances publicoprivades, amb especial referència al paper que pot jugar l'Agència Valenciana d'Innovació i l'Institut Valencià de Competitivitat Econòmica, en la manera en què es descriu en el present informe .
- A través d'una adequada rendició de comptes, tant per al sector públic com per al sector privat, afavorint una integració dels indicadors dels ODS a les planificacions regionals i particularment en el Pla d'Acció per a la Transformació del Model Econòmic Valencià 2017- 2027, la RIS3 i els programes Operatius FEDER, FSE i el Programa de Desenvolupament Rural. De la mateixa manera, la Generalitat pot oferir una informació

sistemàtica, periòdica i accessible a la ciutadania sobre els progressos desenvolupats en la implementació de l'Agenda, a través d'un portal ciutadà o d'un informe anual de revisió.

La posada en marxa d'aquestes iniciatives requereix d'un alt nivell de coordinació i cooperació interdepartamental, així com d'un fort lideratge des de la Generalitat, en constant diàleg amb els actors socials. La posada en marxa d'aquestes mesures, dins d'un pla coherent, i amb la participació de tots els actors implicats, permetrà situar a gran part dels sectors econòmics de la Comunitat Valenciana en el camí de la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

The SDGs and the Private Sector: Opportunities for Action in the Valencian Community

Executive Summary

GENERALITAT
VALENCIANA

1. CONTENT

1. Content	91
2. Introduction	95
3. The sustainable development agenda and the private sector. Synthesis of initiatives	96
3.1. Presence of the Private Sector in the Sustainable Development Agenda.	96
3.2. Global initiatives for the involvement of the private sector in the SDGs.....	99
4. Methodological framework for the incorporation of the SDGs in the private sector.....	101
4.1. Initial premises	101
4.1.1. The SDGs are a vector of change in the business environment, generating new risks and opportunities	101
4.1.2 The incorporation of the SDGs in companies generates value	101
4.1.3. The integration of the SDGs should not replace corporate responsibility.....	102
4.1.4. There are still different approaches to integrate the SDGs into business activity.....	104
4.1.5. Social dialogue is a tool for integration	105
4.1.6. It is necessary to build an enabling environment for the development of integration.....	105
4.2. General framework of incorporation of the SDGs in the business sector	106
4.2.1. Strategic alignment	106
4.2.2. Business Sustainability: the SDG Compass as a guide for action.	107
4.2.3. Building trust: transparency and accountability.....	107

4.2.4. Action platforms.....	108
4.2.5. Facilitators.....	109
4.3. Conclusions of the methodological framework	109
5. Companies of the Valencian Community and the SDGS.....	110
5.1. The Valencian companies and the incorporation of the SDGs: typical profile.....	110
5.1.1. Perception of the SDGs in the business community.....	110
5.2. Public policies of the Generalitat with potential impact on the promotion of the SDGs.....	112
5.2.1. Law 18/2017 on Cooperation and Sustainable Development.....	112
5.2.2. Economic Model Strategy.....	112
5.2.3. Law of the Generalitat for the Promotion of Social Responsibility.....	113
5.2.4. Smart Specialization Strategy (RIS3).....	115
5.2.5. Other measures in terms of Corporate Social Responsibility and sustainable economy.....	115
5.2.6. Conclusions: the construction of a public policy framework for the SDGs.....	116
5.3. Conclusions of the context analysis.....	117
6. Architecture of the incorporation of the SDGs	118
6.1. The potential impact of the Valencian economy on the SDGs. Sectorial analysis.....	118
6.2. Design of an architecture for the implementation of the ODS in the Comunitat Valenciana.....	119
6.2.1. Sustainable development priorities of the Autonomous Community and its business sector.....	119
6.2.2. Integration of the SDOs at company level.....	120
6.2.3. Action and collaboration platforms.....	121

6.2.4. Drivers and incentives.	121
6.2.5. Transparency and accountability.	122
6.3. Roadmap.	122
7. Conclusions.....	124

2. INTRODUCTION

The Sustainable Development Agenda is a global action program emanating from Resolution A / res / 70/1 of the General Assembly of the United Nations, approved on September 25, 2015, as a result of a process of consultations, debates and dialogues at a national and international level led by the United Nations Organization to draw the stage of the international development agenda after the fifteen years of validity of the Millennium Development Goals.

As such, it consists of 17 international objectives, called Sustainable Development Goals (SDGs), of 169 goals and 230 indicators to be implemented, monitored and evaluated over a 15-year time horizon, that is, until 2030. Unlike of the Millennium Development Goals, the Sustainable Development Agenda is, in its fulfillment, not only the so-called developing countries, but since its conception has been proposed as an agenda that involves a commitment from the community as a whole international, including therefore the industrialized countries, which are also subject to your development and implementation, and which must also be accountable for their implementation.

The declaration itself includes the need to involve in its development not only the member states of the United Nations, but also intergovernmental entities, subnational governments, such as regions, autonomous communities or municipalities, and also the private sector and civil society.

Spain has committed to the Sustainable Development Agenda at multiple levels, including not only the General State Administration, through an Action Plan for the implementation of the 2030 Agenda: "Towards a Spanish Strategy for Sustainable Development", but also to the municipalities and the Autonomous Communities, which are developing their own strategies for implementing the SDGs.

In this framework of action, the Generalitat Valenciana has taken a clear leadership in the dissemination, implementation and monitoring of the SDGs in the territory of the Valencian Community. To this end, it has developed awareness-raising plans, integration of the SDGs into its framework of action, generation of alliances with municipalities and cities of the Autonomous Community, and work with civil society organizations. As a result of this commitment, the Generalitat Valenciana, through its General Directorate for Cooperation and Solidarity, has deemed it appropriate to make a report on the possibilities of integrating the SDGs into the economic fabric of the Autonomous Community, work commissioned to the firm Red2Red Consultants.

The purpose of this report is to comply with this mandate, offering an overview of the situation, potential and possible lines of action for a greater integration of the Sustainable Development Agenda into the private economic fabric of the Valencian Community, meeting the following objectives:

- To make visible the real and potential contribution of the business community of the Valencian Community to the fulfillment of the SDGs.
- Sensitize the business sector about the benefits and advantages of contributing to the fulfillment of the Sustainable Development Agenda.
- Improve the public-private dialogue framework at the level of the Autonomous Community in terms of Sustainable Development Goals.

To this end, a methodological program consisting of a documentary review of the involvement of the private sector in the SDGs has been developed, a statistical analysis work has been developed on the economic reality of the Autonomous Community and on the different policies underway, as well as a fieldwork that incorporates both interviews and conducting a survey of the business sector of the Autonomous Community.

3. THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT AGENDA AND THE PRIVATE SECTOR. SYNTHESIS OF INITIATIVES.

3.1. Presence of the Private Sector in the Sustainable Development Agenda.

The Sustainable Development Agenda is an international development agenda resulting from a series of processes of dialogue, negotiation and international consultation led by the United Nations Organization with the aim of providing an action guide to the international community after the end of the period marked by the Millennium Declaration in 2000 and the Millennium Development Goals. After a process of several years of debate, consultation and discussion, it was approved on September 25, 2015 within the General Assembly of the United Nations, determining both the Sustainable Development Goals and the principles of execution, follow-up and monitoring necessary to its implementation.

As such, the Sustainable Development Agenda represents a qualitative leap with respect to the aforementioned Millennium Development Goals, since this Agenda is presented with a much more comprehensive scope -17 objectives compared to the 8 of the Millennium Declaration-, concerning the of the international community, both in the developing countries and in the industrialized countries.

The Sustainable Development Goals (SDGs) are the following:

1. End poverty in all its forms throughout the world.
2. End hunger, achieve food security and improve nutrition and promote sustainable agriculture.
3. Guarantee a healthy life and promote well-being in all ages.
4. Guarantee an inclusive, equitable and quality education and promote lifelong learning opportunities for all.
5. Achieve gender equality and empower all women and girls.
6. Guarantee the availability of water and its sustainable management and sanitation for all.
7. Guarantee access to affordable, safe, sustainable and modern energy for all.
8. Promote sustained, inclusive and sustained economic growth, full and productive employment and decent work for all.
9. Build resilient infrastructures, promote inclusive and sustainable industrialization and encourage innovation.
10. Reduce inequality in and between countries.
11. To make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable.
12. Guarantee sustainable consumption and production patterns.
13. Adopt urgent measures to combat climate change and its effects.
14. Conserve and sustainably use oceans, seas and marine resources for sustainable development.
15. Protect, restore and promote the sustainable use of terrestrial ecosystems, manage forests sustainably, fight against desertification, stop and reverse land degradation and curb the loss of biodiversity.
16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, facilitate access to justice for all and create effective, responsible and inclusive institutions at all levels.
17. Strengthen the means of implementation and revitalize the World Alliance for Sustainable Development.

The objectives are subdivided into 169 performance targets, which will be measured through a general framework of 230 indicators that was agreed in 2016 and will be used as a reference.

The implementation structure of the SDGs represents an international architecture with a presence of both international organizations, including the programs and agencies of the United Nations System, as well as of the signatory countries of the declaration and other relevant actors, through a political forum of high level, which will meet annually under the auspices of the United Nations Economic and Social Committee. Within the framework of the same, will proceed to a voluntary review of the reports submitted by countries that wish to participate. Spain has shown interest in presenting its first progress report in the HLPF 2018.

Within the framework of the development of actions linked to the fulfillment of the Sustainable Development Agenda, resolution 70/1 includes, explicitly, the important role reserved for both civil society and the private sector. Thus, in paragraph 67, it states:

67. Private entrepreneurship, investment and innovation are the main drivers of productivity, inclusive economic growth and job creation. We recognize the diversity of the private sector, which includes microenterprises as well as cooperatives and multinationals. We encourage all companies to take advantage of their creativity and innovation to solve the problems related to sustainable development. We will promote a dynamic and efficient business sector, while protecting labor rights and health and environmental requirements in accordance with the relevant international standards and agreements and other initiatives that are being carried out in this area, such as the Guiding Principles on Companies and Human Rights and labor standards of the International Labor Organization, the Convention on the Rights of the Child and the main multilateral environmental agreements, for those who are part of them.

In this way, the important role that the private sector must play in the implementation of the SDGs at the global level and at the national level is collected.

The participation of the private sector in the implementation of the SDGs has also materialized in an explicit reference within the framework of the Addis Ababa Action Agenda, which, approved prior to the declaration of the Sustainable Development Agenda, assumes an essential complement to understand the development of the new framework of actions. In this way, the Addis Ababa Action Agenda includes among its main actions in the private sector the following:

- Promotion of inclusive and sustainable industrialization.
- Generation of full productive employment and decent work, promotion of microenterprises and small and medium enterprises.
- Recognition of the role of the private sector in the promotion of sustainable development.
- Generation of incentives for the promotion of sustainable development by the private sector.
- Promotion of a dynamic business sector
- Support and protection of small and medium enterprises

In a preliminary way, therefore, it can be concluded that the **private sector appears as a determining actor in the implementation of the Sustainable Development Agenda**. The architecture of this participation will be examined below, based on the different global initiatives implemented.

3.2. Global initiatives for the involvement of the private sector in the SDGs

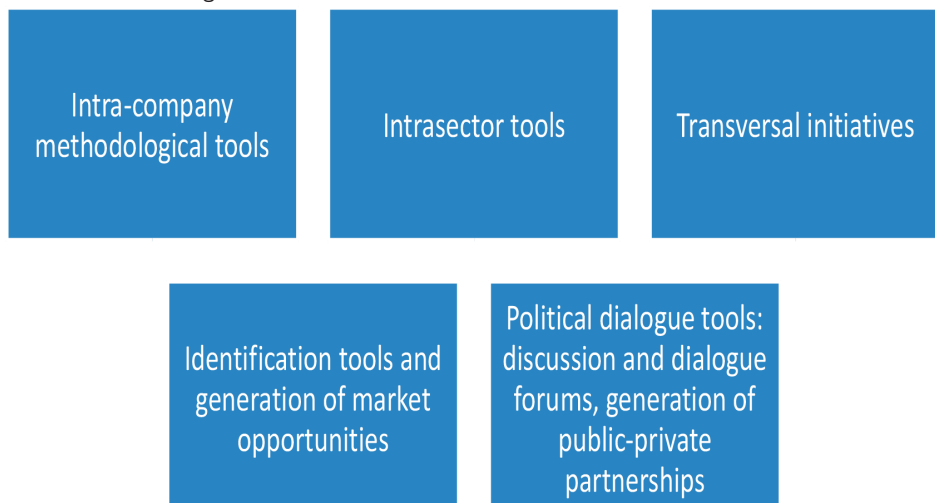
The irruption of the private sector as a determining factor in the fulfillment of the SDGs is already an incontrovertible fact: from the declaration of the Sustainable Development Agenda itself to the different public and private initiatives that have been put in place to consolidate this role, the business world has gained a specific and personalized role in the development of the Agenda

From the analysis developed, some conclusions can be drawn in terms of speech construction:

- In the first place, we can see the **diversity of actions** in different geographical areas, both internationally and European and Spanish, which offer a plurality of tools, reflections and action frameworks that have not stopped growing since the start-up of the Agenda for Sustainable Development. This plurality should be understood as a positive factor insofar as it guarantees an individualized approach to the needs and

realities of the different types of companies involved, both by size and by business sector.

- Secondly, it is important to point out that most of the contributions made build on what has already been done, taking advantage of the already existing international standards in terms of Corporate Social Responsibility. At the same time, **the focus of the SDGs greatly exceeds the traditional CSR approach, without becoming a substitute for these strategies, but rather a complement or, better, a "culmination".**
- Third, and despite the existence of different suggestions for the incorporation of the SDGs in the business sector, it is noted that the approach offered by the Global Compact-WCBSD alliance is **becoming the most accepted approach, through the tool SDG Compass as a base tool.**
- Despite this acceptance, the narrative on the incorporation of the SDGs into private sector activity suffers from a consistent and recognizable framework, since the different existing initiatives and tools made available to the private sector often do nothing but overlap, being able to generate a sensation of **methodological noise** in which it is difficult to establish with precision a scheme of common recognition. It can therefore be noted that at this time, the debate is in a **"pre-standardization" situation**, without being led to guess whether this standardization is viable or even desirable.
- In any case, the initiatives launched must be classified through the following characters:

4. METHODOLOGICAL FRAMEWORK FOR THE INCORPORATION OF THE SDGs IN THE PRIVATE SECTOR

4.1. Initial premises

Based on the lessons and conclusions of the different reports and initiatives launched at global, European and national level, we can extract the following principles for the incorporation of the SDGs into the practice of the private sector. As initial premises we highlight the following:

4.1.1. The SDGs are a vector of change in the business environment, generating new risks and opportunities.

The appearance of the SDOs implies a **change in the global scenario of the business environment** that must be taken into account. Most of the reports indicate that the irruption of the SDGs as a Sustainable Development Agenda implies a change of scenery as it generates new risks and opportunities for business activity.

- Risks as it is possible that **new regulatory environments** that affect business activity are generated, since the public sector can send signals to the market in terms of new emissions control regulations, land use, recycling regulations, incorporation of labor standards, etc. Those companies that have contemplated these risks and advance their adaptation to them will have evident advantages when the time comes.
- It is also possible that **reputational risks** multiply with increasingly informed and more active consumers -crossusers- in terms of social networks, user experience exchange, brand management, etc., where those firms with a more consolidated reputation in terms of sustainability will have a position of advantage over those that have not taken into account the SDGs.
- At the same time, the SDGs generate a huge **market opportunity**, valued, according to the Better Business report, Better world, at more than 12 trillion dollars in the coming years. These opportunities will be broken down later.

It seems therefore evident the need to incorporate the SDGs into the strategic reflection of the firm, acting in this case as a vector of both threats and opportunities, when it comes to establishing the challenges that firms must develop in the medium and long term.

4.1.2. The incorporation of the SDGs in companies generates value

The incorporation of the SDGs in the business activity generates business value.

Moving beyond the "ethical being is profitable", the incorporation of the SDGs generates intangible value for the company, by promoting:

- **A better understanding of the socioeconomic and business context**, as expressed in the previous section.
- **A closer relationship with the company's stakeholders**, by responding to the demands of society, improving their insertion in the community and local fabric, and improving the alignment of the firm with the expectations of the stakeholders related to the company. she.
- **Greater involvement of the employees with the firm**, insofar as the incorporation of the SDGs into the strategy can favor the identification of the personnel with the mission, vision and values of the company, improving the internal climate and favoring, in cooperation with the unions, the incorporation of the same to the business culture. .
- **An improvement in efficiency and performance**, particularly in relation to the reduction of energy use, efficiency in the use and management of resources, and reduction of environmental and social risks. The incorporation of the SDGs can also improve the quality of the internal management systems of companies, improving their market discipline.
- **An orientation towards innovation** in the search for solutions both within the value chain and towards the possibility of providing access to new services and products in new markets.
- An increase in the **added value** of production through the incorporation of new intangibles such as sustainability, by which consumers are willing to pay more.
- Similarly, an **improvement in the brand image** and business reputation, reducing reputational risks and generating brand value with respect to other competitors.

4.1.3. The integration of the SDGs should not replace corporate responsibility.

The incorporation of the SDGs into business activity should not replace the efforts already made in terms of corporate responsibility. We must **flee from what is called "SDG Washing"** by which firms can commit to certain objectives, generating positive impacts, while their main activity generates negative impacts on other objectives.

For this, the different approaches insist on the need to build a strategy to incorporate the SDGs based on the basic principles of business ethics, which must be assumed as the "ground" of the action. The Global Compact itself indicates that

the starting point to consider an initiative to incorporate the SDGs into business activity should start with compliance with and observance of the ten principles of the Global Compact.

On many occasions, the activity related to the SDGs is already occurring in companies, both in positive and negative terms, without there being a conscious systematization of this impact. As you can see, a part of the companies that already develop their own ODS policy could consider that the objectives do not add value, per se, to the signature. **There is a risk that not aligning the CSR strategy with the SDGs will prevent systematically identifying sources of improvement and generating value.**

In any case, the incorporation of the SDGs should not mean a waiver or a dismissal of the basic principles of corporate responsibility in areas such as transparency, labor relations and emission control or consumer protection.

Likewise, the **"SDG Cherry Picking"** should be avoided, or the tendency to focus only on a few easy-to-impact SDOs thus avoiding a more global assessment of the impact of business activity. According to a study published by PwC, less than 30% of the respondents showed intention to study the impact of their business activity in all the SDGs.

Notwithstanding these preventions, the existence of a conscious corporate responsibility policy allows activating specific levers of change and facilitating the transition towards a Sustainable Development Goals approach through:

- **A risk identification system** that will avoid establishing systems parallel or contradictory.
- **A pre-existing business culture** that is receptive to the environmental and social challenges of business activity.
- **A focus on regulatory compliance** and international standards that in many cases are already adapting to the SDGs.
- **A management and impact measurement system** that collects information relevant to the SDGs, and whose main challenge would be to systematize around the new objectives.
- **A practice of accountability and dialogue with stakeholders** that can facilitate the communication and interrelation of the firm with the SDGs.
- **A risk identification system** that will avoid establishing parallel or contradictory systems.

In any case, it should be noted that although companies may have a very direct impact on the SDGs through their CSR, social action or philanthropy initiatives,

there is a broad consensus that places the main contribution of companies in the SDGs to through its integration in its "core business", such as the production of goods and services and the generation of new business models that allow improving environmental and social sustainability through services and goods, the creation of direct and indirect jobs, new investments and generation of tax revenues.

4.1.4. There are still different approaches to integrate the SDGs into business activity.

The existence of different approaches for the integration of the SDGs into business activity can lead to different roadmaps. Basing the focus on the impact of industries allows a more comprehensive approach, preselecting those SDGs over which companies have a greater impact along the value chain. But this approach is not the only one available, since other studies show the convenience of basing the focus on the challenges generated by each SDG and how different companies can contribute to them.

- **The industry or sector-based approach** is the one developed by the SDG industry matrix or the Global Compact action platforms. It allows an **integral approach** to the development of the value chain of an industry, pointing out those aspects with the greatest impact of the SDGs. It is an approach aimed primarily at risk management of business activity, pointing out the existing positive or negative externalities. However, it risks invisibilizing business opportunities and finding innovative solutions.
- **The objective-based approach** allows focusing more on the intentional impacts through the generation of new business opportunities, search for specific solutions for the market problems generated around the SDGs, and facilitates an interdisciplinary and intersectoral approach to each challenge. This is the approach included in the Global Opportunity Report and in the Leadership Report of the Global Compact. However, this approach increases the risk of incurring an "ODS wash" or a cherry picking of the objectives, as the company focuses on the most limited aspects, depending on their choice.

For the rest of the report, a double approach will be taken, depending on the level of analysis that is established. As a minimum approach, based on risk minimization, the most complete and appropriate approach will be the industry-based approach, which is, in addition, the one generated by the SDG Compass. Only when that base has been established and an approximation is offered in terms of market opportunities will the analysis be made on the basis of the focus on objectives.

In any case, matrixes of correspondences are being generalized that may be of interest when establishing action plans, which will be addressed later.

4.1.5. Social dialogue is a tool for integration.

The existence and empowerment of the social dialogue is an important tool for the integration of the SDGs in the business sector. Participation, dialogue and information to union representatives, their participation in the development of activities and programming exercises and the implementation of joint monitoring mechanisms can strengthen the alignment of the company with the SDGs, as well as favor a greater outward projection.

The trade union organizations are fully integrated into the international efforts made in terms of business sustainability, serving as interlocutors and allies in the determination of best practices. The challenge is to transfer this dialogue to the business reality of the territory and of the firms.

4.1.6. It is necessary to build an enabling environment for the development of integration.

The existence of tools or will on the part of private sector companies is not a sufficient condition for an adequate integration: it is necessary to establish an enabling environment that favors such integration, incorporating elements that facilitate intra-company and intra-sector integration as well as the generation of public-private collaboration spaces in the context of the SDGs.

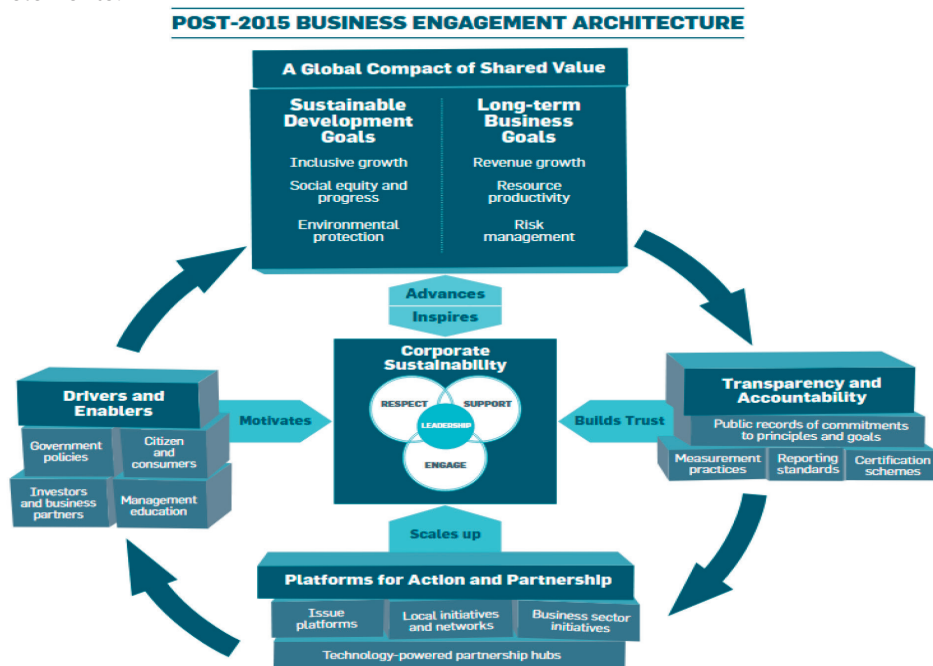
For this, it is essential to establish a set of specific public policies that include:

- Access to **information, training and research on the SDGs**, including providing the necessary tools for integration.
- The establishment of **market incentives**, such as innovative public procurement initiatives, incorporation of social clauses for public procurement, provision of financing for innovation linked to the SDGs, etc.
- Establishment of a **framework conducive to compliance with the SDGs**, both through regulatory initiatives and specific investment plans (reduction of emissions and pollutants, strategic plans, establishment of territorial objectives).
- Provision of **specific infrastructures**, both technological and traditional, through, for example, Smart Cities initiatives.
- Promotion of both general and sectoral **dialogue spaces**, seeking the consolidation of **public-private partnerships** for compliance with the SDGs.

- Encourage specific **financing linked to the SDGs**, both in terms of incorporation into the strategy of the firm and in innovation processes and generation of market solutions to meet the challenges of the SDGs

4.2. General framework of incorporation of the SDGs in the business sector.

Once the initial premises have been established, it is necessary to describe and analyze the general framework of incorporation of the SDGs in the business sector. To analyze this framework, we will start with the interpretation made in the document of prior consultations for the incorporation of the private sector into the Sustainable Development Agenda, which identifies the following constituent elements:

Fuente: Global Compact.

Next we will describe the possible steps for the establishment of this architecture.

4.2.1. Strategic alignment

The beginning of the incorporation of the SDGs into the business environment is based on a recognition of the need to establish a strategic alignment between the Sustainable Development Agenda and the business sector's priorities in the medium and long term.

The recognition of this alignment is, therefore, the starting point of the proposed

architecture for the development of private sector participation in the SDGs. This recognition is based on the following principles, essential for understanding the articulation of the private sector with the SDGs, both from the point of view of the SDGs and from the point of view of the private sector.

4.2.2. Business Sustainability: the SDG Compass as a guide for action.

The cornerstone of the process of incorporating the SDGs into the business sector occurs within the scope of corporate sustainability itself, through respect, support and involvement with the Sustainable Development Goals. It is, therefore, an internal process led by business governments, and aimed at the entire organization. Its application can be referenced in the different existing standards, the integration of SDGs through the value chain or in strategic planning.

In order to start the journey for the integration of the SDGs in the business environment, it is proposed to establish the SDG Compass as a guide for incorporation. The SDG Compass is a tool worked and presented by the Global Compact, in collaboration with GRI and the WCBSD. The Compass starts from the idea that the incorporation of the SDGs into business practice can be carried out systematically, and although it is designed for large companies, it is possible to adapt it to the needs of each of them.

4.2.3. Building trust: transparency and accountability.

For the commitment to integrate the SDGs to be credible, companies must be able to account for their achievements and offer a clear vision of their progress in implementing the SDGs. In this sense, information and communication tools, as they appear in the framework of the Compass, are a key element to promote the trust of society and the generation of reputational capital.

To this end, initiatives such as the systematic collection of information on commitments and progress is a key element of the scheme, as well as its visibility.

There are several initiatives to offer this accountability, from the GRI structure itself, such as the progress reports of the Global Compact or the voluntary sustainability reports collected by the SERES or FORETICA Foundation. The SDG Fund also collects case studies on the work carried out in the field of SDGs by the companies participating in the projects.

In this sense, the systematization and grouping tasks of the initiatives built in partnership, such as the foundations mentioned above, are particularly important, but also the tasks of visibility that business associations can offer, both sectoral and geographical.

It is the establishment of harmonized indicators for a sector or territory that

facilitates the management of communication to companies, as well as offering a review of the commitments assumed.

There is no single way to proceed with the collection of information regarding the SDGs: both traditional schemes based on the GRI and others that can be used are useful, although the translation of the information is not automatic. Nor do the measurement mechanisms that could be used for each company appear clearly, so a harmonized accountability policy for each sector or territorial entity would make sense to the general public.

The use of possible certifications is not ruled out either, although the existence of current ones and their continued use represent a serious obstacle to the creation of a new specific certification on ODS, since much of the necessary information would already be found in other certifications used. .

In any case, the use of harmonized information standards should be the task of dialogue between the firms themselves, allowing an appropriation at the industry level that is appropriate to the requirements and realities of each of them.

4.2.4. Action platforms

The third element of architecture are action platforms. The platforms allow to advance with respect to the individual work of the firms, by favoring joint action, coordinating and maximizing the impact and sharing risks and costs of their development, as well as their benefits.

The action platforms can focus both on the mitigation of negative effects and on the generation of solutions to provide new services and goods for the achievement of the SDGs. Although it is possible to participate in action platforms where the participation of companies is done from the philanthropic action, the projection of them will increase to the extent that the participating companies do so according to their commercial potential, that is, they align the objectives of the platforms with the "core business" of the companies.

There is no common or systematic morphology on the existence of these action platforms, which are usually located at the global level. However, its contribution in terms of generating standards and sharing knowledge and action is being relevant in the case of the SDGs. In some cases, they focus on specific sectors (mining, with the participation of the World Economic Forum) or on the achievement of specific objectives. According to the Business and the United Nations report, the action platforms can be classified according to their impact on the core business of the participating firms and the participation of different actors, so that a categorization of them can be established for its correct interpretation.

4.2.5. Facilitators

As noted previously, the existence of a facilitating environment requires the installation of enabling levers to improve the implementation of the SDGs, such as the following:

- Public politics.
- Investors
- Consumers and citizens.
- Management training.

4.3. Conclusions of the methodological framework

From the analysis of the present methodological framework, the following conclusions can be drawn:

- The incorporation of SDGs into the business environment requires a multi-actor architecture that takes into account not only what happens inside the company's value chains, but also in its development environment, including aspects such as business training, the evolution of customers and consumers, the generation of action platforms, the strengthening of dialogue and union participation, the existence of financing aimed at compliance with the SDGs or the establishment of accountability standards.
- The optimal approach for the generation of this architecture is the territorial environment, to the extent that its interactions can promote and facilitate its development.
- The generation of an enabling environment for the fulfillment of the SDGs is a shared responsibility between the private sector, citizen organizations and the public sector, so that the generation of alliances implies a joint initiative to favor and increase business commitment with the Sustainable Development Agenda.

5. COMPANIES OF THE VALENCIAN COMMUNITY AND THE SDGs

5.1. The Valencian companies and the incorporation of the SDGs: typical profile.

Once the survey has been developed, and taking into account the profile of the respondents, the typical profile of the Valencian company can be developed, aiming at actions related to the SDGs:

- It is not a microenterprise, but a company with more than ten workers.
- Invoice annually more than half a million euros.
- It is a company whose main sector is the manufacturing industry or commerce.
- Their export accounts for less than 50% of the volume of your business.
- Negotiates with its suppliers in the countries of origin.
- It already develops some Corporate Social Responsibility policy.
- Knows the existence of the Sustainable Development Goals
- Its greatest impact is achieved in the objectives related to employment, industry and innovation.
- Considers the SDGs as a potential vector of internal efficiency gain and value chain management rather than generation of opportunities.
- It places the main obstacle to such integration in the absence of specific funding for this task.
- Look for mechanisms of exchange of good practices and financing for integration from the public sector.

This typical profile does not exhaust the possibilities of integrating the SDGs into the Valencian business sector, but it does imply a **first approach for a business case** that can be applied in the design of appropriate public policies. As will be developed later, this typical profile must be specified in specific sectors of action.

5.1.1. Perception of the SDGs in the business community

Through the field work developed for this report, this quantitative analysis has been complemented with a series of interviews with key agents to determine the degree of involvement and knowledge of the SDGs in the business community.

The main conclusions of these interviews are the following:

- There is a favorable **context for the integration of the Sustainable Development Goals** in the Valencian business ecosystem. The perceptions of the actors in relation to the need to recover reputational capital and the generation of trust, as well as the expectations opened by the regional administration in that sense, are a clear element of consensus among the different actors.
- The Comunitat Valenciana already has an **important collection of Corporate Social Responsibility**. The important presence of the cooperative movement and the social economy in the autonomous community, the existence of financial instruments of the social economy, the existing initiatives of entrepreneurship and social innovation, or the presence of foundations and study centers linked to the business ethics, or the promotion of the social economy.
- The participation of Valencian companies in the ecosystem of Corporate Social Responsibility at the state level is **in line with their weight in the national economy**, although it is slightly lower: around 8% of Spanish companies registered in the Spanish chapter of the Global Compact they are Valencian, while, according to the census of the Business Directory (DIRCE) of the INE, Valencian companies account for 11% of the total of companies with employees.
- Despite the interest shown in Corporate Social Responsibility and business ethics, **there is no awareness of the SDGs** and the challenges and opportunities they imply. Most of the **actions of Corporate Social Responsibility are closely linked to the territory**, in very local contexts.
- Despite sharing the principles and philosophy of corporate sustainability, **there is no perceived widespread use of standardized tools** or systematic reflection frameworks. This is undoubtedly a weakness because without a system it is difficult to measure progress and communicate it to the community of stakeholders. In some cases, particularly in small companies, the need to establish this systematic communication is not perceived. To a large extent, **it is not valued as an asset of the company**.
- The actors interviewed point out the **difference between the world of small businesses and medium and large companies**. The large companies of the autonomous community are incorporating systematic elements of analysis, follow-up and accountability, while SMEs offer a profile with less systematic use of planning and communication tools.

The idea persists that a good part of the action in the field of CSR is social marketing without any real content in the value chain, and that this is a significant challenge for the future.

- An opportunity is perceived in **public-private cooperation** in certain areas, such as health, although the need to establish clear and transparent criteria is emphasized.

5.2. Public policies of the Generalitat with potential impact on the promotion of the SDGs.

In the analysis process developed, different political initiatives have been identified with a high potential impact on the generation of an environment favorable to the integration of the Sustainable Development Goals in the economic model of the region. Next, the main ones will be described and the potential ways of supporting the creation of an autonomous architecture for the SDGs will be pointed out.

5.2.1. Law 18/2017 on Cooperation and Sustainable Development.

Law 18/2017, of December 14, on Cooperation and Sustainable Development constitutes the fundamental frame of reference for the integration of the Sustainable Development Agenda in the Valencian Community. The law, which mandates the development cooperation policy of the Generalitat under the principles of planning, participation, efficiency, evaluation and accountability, is also the key reference framework for the establishment of a policy for the implementation of the Agenda of Sustainable Development, including in its article 12 the creation of a High Consultative Council for the Development of the 2030 Agenda, as an advisory body, whose objective is to transmit, to the Presidency of the Generalitat, as well as to other organs of the autonomous institution, proposals, suggestions and recommendations that may contribute to the development of strategic planning in terms of development objectives, and the definition of priority action lines.

5.2.2. Economic Model Strategy

On April 15, 2016, in the city of Elx, the Governing Council of the Generalitat Valenciana approved the document of bases and guiding elements for the transformation of the economic model of the Valencian Community.

The document establishes a vision of the future of the Valencian economy, noting that the Valencian Region will become in the next decade one of the most prosperous territories of the Mediterranean axis of the European Union and with a higher quality of life for its inhabitants, a fact that rests in the transformation of its economic model through a competitive, sustainable and integrating strategy,

based on the growth of productivity.

It is therefore a strategy that aims to act fundamentally in the guidelines and management of the public administration itself, through the provision of new services and the improvement of existing ones, the promotion of infrastructures and the articulation of new sectoral strategic plans. The process will culminate with an action plan 2017-2027 in which the key elements of the strategy will be collected.

The plan does not aim to promote a change in the sectoral composition of the Valencian economy's growth, but to favor an increase in productivity in sectors that already have a significant presence in the autonomous community, such as the sectors that appear in the RIS3 (Intelligent specialization strategy), as well as traditionally tractors sectors of the Valencian economy.

The mechanism of incorporation of the new policies will be carried out both public investments and generation of incentives in the market, such as subsidies, financing lines through the Valencian Institute of Finance and the Valencian Innovation Agency, improvement of the regulation, etc.

For the development of this plan, it is proceeding to the development of action matrices, which, equipped with their corresponding indicators, will be subject to a process of citizen participation and dialogue with social actors.

The gestation of the action plan for the change of the Valencian Community's economic model appears as an **important opportunity for the integration of the SDGs** in the formulation of the economic promotion policies of the autonomous community, since the philosophical and political alignment can be highlighted very clearly macro orientation between the plan and the Sustainable Development Agenda itself, both in principles and in proposals for action and, in this way, it is an **ideal framework for the development of the integration exercise**.

5.2.3. Law 18/2018 of the Generalitat for the Promotion of Social Responsibility

It is a legal instrument that aims to establish a series of initiatives aimed at both the public sector and the business sector for the promotion of SR at the regional level.

For this, the law is structured around three axes: the planning and promotion of SR in the Valencian Region, the promotion of SR in the public sector, and the promotion of SR in the business sector.

The law provides for the realization of a SR Plan for the Valencian Community, in which the content of the "Social Responsibility" is adequately conceptualized,

with the aim of achieving a common language when dealing with promotion policies. In relation to promotion actions, a series of actions are also proposed in terms of training, education, research, promotion of socially responsible products and services, etc.

In the second chapter, the law incorporates a series of principles on public management and socially responsible public procurement, including issues such as the preparation of Corporate Social Responsibility clauses in hiring, the responsible management of human resources, transparency, as well as such as the preparation of the Valencian Plan for Social Responsibility, the preparation of an annual report on Social Responsibility, including its content, and the creation of a network of socially responsible municipalities.

In the third chapter, the law promotes a system of evaluation and qualification of the Valencian entities socially responsible, including their definition and the realization of a register of entities, which may access it through the implementation of a SR plan duly verified by external actors.

The system proposes the creation of incentives for companies and entities rated as socially responsible, such as advantages in public procurement.

Finally, the law promotes the creation of a Valencian Council of Social Responsibility, formed by entities related to this field and with a description of their functions.

It is therefore a law that **offers a precise architecture** on the Valencian system of Corporate Social Responsibility, including both actions of promotion and promotion as well as planning and regulation of the Socially Responsible Valencian Entity qualification, as well as the dialogue framework of policies and monitoring of action through the Council.

Special mention deserves some aspects of it, in particular the **annual report on Social Responsibility that the Generalitat Valenciana is committed to developing, including the public business sector**, which at the close of this report involve around 30 companies and entities. Also important is the establishment of the rating system of socially responsible entities and the role of external verification, which can play an important role when acting **as levers for the integration of the SDGs in the business context**. The law establishes that the accountability report may be based on any of the existing models at the national or international level, which would open the door to the incorporation of SDG Compas as an accreditation method.

It is also worth mentioning the express mention of the Sustainable Development agenda and numerous references to its principles, particularly regarding the

role of public administrations. This mention opens the door, also, to a greater integration of the SDGs in the regulatory development that must necessarily accompany the law once it enters into force.

5.2.4. Smart Specialization Strategy (RIS3)

In the framework of the development of the Europe 2020 Strategy, and as a condition for the execution of the European Structural and Investment Funds in the 2014-2020 period, the Valencia Region worked and planned its Smart Specialization Strategy (RIS3), which has as objectives the following:

- Focus political support and investments on key priorities, challenges and needs for knowledge-based development.
- Build on the strengths of the Valencian Community competitive advantages and potential for excellence.
- Support both technological innovation and practice-centered innovation, and target the stimulation of private investment.
- Fully involve all stakeholders and stimulate innovation and experimentation.

In the case of the Valencian Community, and once the process has been developed, the RIS3 has identified three areas of intervention:

- Quality of life, with special emphasis on the production of the agri-food sector, cosmetics and household products, health promotion, and tourism and quality of life.
- Innovative product: with special emphasis on the personalized consumer product and the home and its environment (habitat).
- Advanced manufacturing processes, including interventions in the automotive and mobility sectors, as well as in capital goods.

The **RIS3 offers a high potential for alignment with the SDGs**, to the extent that its deployment allows observing direct links with potential action platforms in the field of ODS, as they have been established in the corresponding section of this report. In the same way, using the framework offered by the RIS3 as a frame of reference allows generating synergies in terms of indicators and goals of the agenda, avoiding a double accounting effort.

5.2.5. Other measures in terms of Corporate Social Responsibility and sustainable economy.

In parallel, the Generalitat is developing other measures, initially contained in the law, but already in execution, in terms of Corporate Social Responsibility.

These include the following:

a) Chairs of Corporate Social Responsibility and sustainable economy

Work is being carried out within the framework of the Chair of Corporate Social Responsibility at the University of Alicante, such as promoting research, information, awareness raising, scholarships and prizes, etc., as well as encouraging the incorporation of CSR to the training curricula.

In the same way, the DG of Economy, Entrepreneurship and Cooperativism has promoted the creation of the chair of economy of the common good in the University of Valencia, with a work plan also focused on training, research and awareness.

Other chairs that have been promoted and received support are the chair of feminist economics and the chair of business and humanism.

b) Sensibilización

The Generalitat is developing a series of actions related to the promotion of awareness and knowledge of CSR within Valencian society, including the preparation of materials or the holding of thematic meetings.

c) Aid for the promotion of the social and sustainable economy

The Generalitat currently offers a line of grants, through the Directorate General of Economy Entrepreneurship and Cooperatives, aimed at promoting initiatives linked to the promotion of sustainable economy, the economy of the common good, such as promotion, training and awareness-raising, as well as support for the preparation of sustainability reports and the development of research projects.

These lines of action are aimed both at non-profit entities, such as associations and foundations, and at the SMEs themselves.

d) Studies and reports

The General Directorate of Economy, Entrepreneurship and Cooperatives is developing a series of reports and research aimed at improving knowledge about the Valencian business reality and its connection with Corporate Social Responsibility and sustainable economy.

5.2.6. Conclusions: the construction of a public policy framework for the SDGs.

In conclusion, the Generalitat is carrying out different initiatives linked to the promotion of sustainable economy, Corporate Social Responsibility, or the economy of the common good, with different degrees of development and impact on the business fabric of the autonomous community. The potential for generating

a public policy framework for the implementation of the Sustainable Development Agenda in the Autonomous Community is, therefore, very high.

However, there remain a series of challenges that will be addressed in the last part of the report, and which are described here in merely enumerative terms:

- The Generalitat Valenciana is showing a **firm commitment** to the implementation of a new economic model for the autonomous community, based on the principles of sustainable human development. The political leadership component is clearly indicated in the different documents and policies that are being developed.
- There are, however, **different approaches** and to some extent certain **overlapping of actions**, which may well lead to a plurality of actions "tailored" to the needs of the business sector, but which run the risk of generating confusing signals to the market.
- The role of the action **plan for changing the economic model appears to be a decisive strategy** within the public administration and with social agents, and can play a key role in the development of other actions in a coherent and systematic manner.
- The RIS3, and the operational programs of the Structural Funds (ERDF and ESF), have the potential to generate, together with the Business Model Action Plan, **a set of macro indicators that can contribute coherently to the 2030 Agenda**.
- The potential for **alignment of the strategies and actions listed with the SDGs is high**, but it has yet to be adequately developed.

5.3. Conclusions of the context analysis

Once the context analysis has been developed, the following conclusions can be drawn:

- Both by positioning in terms of GDP and by conditions of competitiveness and innovation, the Region of Valencia has ample room for improvement after **years of economic decline** in relation to the European Union and the State as a whole.
- However, there are still **strong potentialities in terms of economic dynamism** in sectors with a strong potential for driving the local economy, such as export sectors or tourism.
- The action of the Generalitat for the modification of the Valencian economic model, as well as the different initiatives put in place to promote the sustainability of the economy, send a **strong signal to the**

market that is being well collected by the actors, although there are still limitations due to a certain **duplicity of efforts and the absence of a precise general framework**, which should be articulated around the economic model action plan.

- The economic actors of the autonomous community are receptive and with a **high interest** in the transformation that is being announced, to which they are willing to contribute their **accumulated social capital**, mainly at the local level, both through the social and cooperative economy as of other corporate forms. There is, therefore, a **breeding ground** that should be considered a strength, although taking advantage of this opportunity requires a **systematic work of training and construction of the necessary architecture** for its further development.

6. ARCHITECTURE OF THE INCORPORATION OF THE SDGS

Once we have examined the conceptual framework and analyzed the context of implementation of the Sustainable Development Goals in the business environment, we will now define the principles for the architecture of the incorporation of the SDGs in the Valencian Community.

For this, we will start from an analysis of those sectors with the greatest potential for economic growth and with the greatest impact on the objectives, according to the quantitative and qualitative analysis developed. Later, the elements of the architecture offered in section 4.2 will be taken up again to propose a roadmap for the Generalitat Valenciana.

6.1. The potential impact of the Valencian economy on the SDGs. Sectorial analysis.

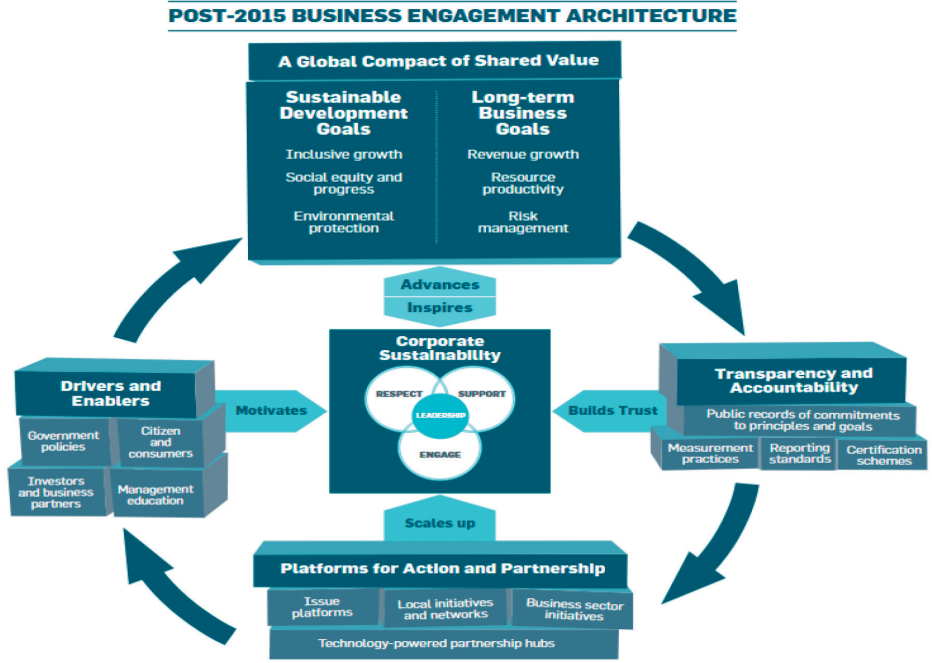
With the aim of specifying the potential impact of the Valencian economy in the SDGs, we will start with an analysis of the most relevant sectors in terms of economic growth, namely:

- Tourism
- Agroindustry
- Life and health sciences
- Traditional manufacturing industry (footwear, toys, automotive, capital goods)
- Commerce

6.2. Design of an architecture for the implementation of the SDGs in the Comunitat Valenciana.

As previously indicated, pointing out the opportunities and advantages at the business or sector level is a necessary but not sufficient condition for the correct implementation of a framework of public policies and public-private partnerships for the integration of the SDGs into the model of the Valencian Community. It is also necessary to establish an ecosystem context that acts as an enabling environment for incorporation at the company and sector level.

To do this, we will return to the aspects related to the architecture proposed in section 4, with the aim of materializing it in the specific situation of the Valencian Community.

6.2.1. Sustainable development priorities of the Autonomous Community and its business sector.

As indicated throughout the report, the Generalitat Valenciana is committed to changing the economic model of the region towards a model focused on sustainable human development, in accordance with the principles established in the Elx document. The relevance of this approach in relation to the SDGs is optimal, since both the principles and the lines of action are clearly identified with the foundations of the Sustainable Development Agenda.

The realization of the Action Plan for the Transformation of the Valencian Economic Model 2017-2027, which implies a deep framework of dialogue with the social actors of the autonomous community, represents a unique opportunity to favor the integration of the SDGs into the general strategy of the Generalitat, through an adequate alignment of the actions with the corresponding objectives.

The alignment of the economic model change strategy with the SDGs, being evident, requires in any case an adequate articulation in terms of goals and indicators, in order to establish the corresponding links between the 169 goals and the actions contained in the Action Plan for the Transformation of the Valencian Economic Model 2017-2027.

In the same way, the Smart Specialization Strategy offers an adequate strategic framework for the incorporation of the SDGs, through the different sectoral actions planned and pointing out their impact on the Sustainable Development Agenda.

We are, therefore, at a suitable time for the SDGs to be effectively and adequately integrated into the general structure of the strategy for changing the economic model of the Autonomous Community.

6.2.2. Integration of the SDGs at company level.

As already noted, the companies of the Valencian Community identify the integration of the SDGs from the internal point of view and risk management, with special emphasis on the value chain of the firms. Corporate sustainability is one of the values that is gaining most weight in the perception of Valencian firms, but an absence of systematic reflection has been identified beyond "doing things right" or applying the principles incorporated in their institutional missions. The relative weight of Valencian companies in the use of existing standards or initiatives, such as the Global Compact, would point to an improvement direction.

From this point of view, it seems appropriate to eliminate the obstacles related to the lack of knowledge and resources necessary for the integration of the SDGs and the principles of sustainability in the companies of the Valencian Community. The steps taken in this direction by the General Directorate of Economy, Entrepreneurship and Cooperatives, and by the General Directorate for Corporate Social Responsibility are moving in the right direction, both through the implementation of the CSR Law and the orders of aid for initiatives of sustainable economy and social economy.

In this sense, it would be optimal if specific aids for the integration of CSR tools or sustainable economy initiatives were extended and contemplated the integration of tools directly linked to the Sustainable Development Goals, such

as those set out in this report, and very particularly the SDG Compass. It would also be advisable to carry out actions of information and provision of the tools through joint initiatives with the business and academic sector.

Given the "signal" effect that can be released to the market, the situation of the public business sector in Valencia deserves special mention, which should be encouraged by the incorporation of the SDGs and the public presentation of their results.

6.2.3. Action and collaboration platforms.

As noted, the existence of platforms for action and collaboration are key to the integration of the SDGs into the economic agenda of the region. To this end, it would be necessary to strengthen the existing sectoral and public-private-social dialogue frameworks and incorporate the SDGs into their agenda, through a permanent dialogue in the Consultative Council for the Development of the 2030 Agenda, the Economic and Social Council of the Valencian Community, the future council of Corporate Social Responsibility, the Cooperation Council or the sectoral dialogue roundtables, including the instances of social dialogue.

The general directorate of industry can also play an important role in the integration of the SDGs through dialogue with existing sectoral clusters in the autonomous community, as well as with sector-based or territorial business associations, setting out the objectives and lines of action planned.

The implementation of the Valencian Innovation Agency should play a relevant role in identifying the sectors with the greatest potential for innovation linked to the SDGs, including social innovation, and promoting research and innovation consortiums linked to the objectives of sustainable development, as explained in section 6.1 of this report.

Also having an asset in the 40 Valencian companies signatories of the Global Compact, it seems interesting to contemplate the possibility of constituting an autonomous chapter that allows greater recognition of the territory, as a regional network.

Finally, the importance of local action should be highlighted, so that the municipalities that are already linked to the ODS strategy through the network of municipalities can act as catalysts at the local level of these efforts.

6.2.4. Drivers and incentives.

The power of the Generalitat Valenciana to generate both social and market incentives is very great: the help lines to the different sectors should be used for the incorporation of actions linked to the SDGs, such as the modernization aid for the tourism sector, aid for the promotion of local trade, etc. In this aspect,

the reformulated Valencian Institute of Finance appears as a key actor, who will act as a promotional bank of the Autonomous Community under the criteria of economic and social development established by the Generalitat.

The IVF maintains an important potential, in addition to the regulations of its reform, to incorporate into its lines of support criteria of environmental, social and governance (ESG) management that allow generating a multiplier effect on the set of priority economic sectors.

In the field of training, the chairs developed in the different universities should incorporate, with the necessary endowment, training programs for managers and in-depth research on the Sustainable Development Goals in the business sector, favoring the adaptation and generation of tools suitable for it.

Finally, it is necessary to promote and improve the knowledge of the Sustainable Development Agenda among consumers and citizens. For this, information and awareness campaigns are key.

6.2.5. Transparency and accountability.

Both at the public level and at the level of the private sector, transparency and accountability are a determining factor because they generate trust both in the citizenship and in the business sector. The preparation of periodic progress reports, including a specific set of indicators, again generates a positive signal in the market.

For this, the Generalitat should establish an adequate accountability framework, both of its own policies and of the policies of the companies. The reporting obligations of socially responsible Valencian entities, explicitly stated in the law, such as the scoreboard that will accompany the 2017-2027 Action Plan for changing the economic model, represent an ideal opportunity to establish a scorecard that accompany the periodic report.

To these indicators must be added the already established indicators such as those contained in the RIS3, in the operational programs of the ERDF and the European Social Fund, or the indicators of the Rural Development Program.

6.3. Roadmap.

It is proposed, with the objective of favoring integration, the following roadmap for the integration of the SDGs into the economic model of the Generalitat Valenciana

- **Carry out a process of integration** and matching of indicators of the Economic Model Plan with the indicators of the SDGs, seeking maximum compatibility, in accordance with the set of indicators proposed by the United Nations.

- Establish, in collaboration with university chairs and with business and union associations, **a training and awareness program for companies** in the field of SDGs and tools for their management.
- Explore with the IVF the possibility **of incorporating ESG criteria to finance business initiatives.**
- Incorporate the already existing aids of the DG of Economy. Entrepreneurship and Cooperatives tools for **accessing the SDGs, such as the SDG Compass.**
- To prioritize, within the framework of the Valencian Innovation Agency, and in collaboration with the sectoral clusters, the implementation of one or two **pilot innovation programs linked to the SDGs.**
- Encourage, through IVACE, the **participation of Valencian companies in programs similar to Impact + of ICEX**, through the signing of a collaboration agreement.
- Make an **annual business impact report in the SDGs**, in collaboration with business associations and the trade union organizations in the Valencia Community.
- Conduct an **annual meeting of companies and sustainability**, with the aim of improving the exchange of experiences and collaboration between companies and the public sector.
- **Promote the integration of SDG Compass in public sector companies.**
- **Generate a hub of knowledge** and opportunities for companies, which will incorporate tools, calls, sectorial guides and news from the Autonomous Community.

7. CONCLUSIONS

The Comunitat Valenciana, through the leadership of the Generalitat, is carrying out a process of transition and construction of a new model of economic, social and political governance inspired by the principles of the Sustainable Development Agenda.

As part of this process, the involvement of the private sector is one of the pillars that can guarantee its long-term success.

Within the framework of this report, it has been clearly identified that, both from the point of view of public administrations, as well as by the social agents and the business sector, and particularly the cooperative sector, the social and political moment of the Community is very propitious to launch a strategy for integrating the SDGs. The expectations of recovery of institutional trust, reputational capital gains and the alignment of interests between the private sector and the public sector generates a very favorable context for integration.

However, and for this integration to be fully effective, the Generalitat must facilitate the process, in constant dialogue with economic and social agents, through the establishment of an implementation architecture that includes not only an element of awareness or information, but also an all through the generation of the necessary infrastructure in terms of technical and financial resources, market and social incentives, and particularly through the launching of signals appropriate to the market, taking advantage of the strong demonstration effect that public sector action can have.

In the course of the investigation it has been identified that, despite the existing predisposition, the SDGs are not yet an integral part of the DNA of the Valencian business community, as the existing efforts in terms of sustainability and Corporate Social Responsibility do not usually extend beyond the scope of the local, are little systematized, or are not incorporated as an intangible value to the firms. The integration of the SDGs through the existing tools can mean an important milestone to value the efforts and vocations already identified, while allowing greater visibility for the whole citizenry, as a worker and consumer, in a that its application could strengthen the institutional trust, the economic reputation of the region, and social cohesion.

For all this, it is proposed that the Generalitat act on each and every one of the pillars of the implementation architecture, in particular:

- Through planning that integrates the principles of the 2030 Agenda into the economic priorities of the model change proposed in the Elx document and the Action Plan for the Transformation of the Valencian

Economic Model 2017-2027. This planning must be shared with the social agents in the different existing frameworks, including a reflection in the context of the new Consultative Council.

- Through the activation of existing levers of incentives, in terms of training on the SDGs and the world of the company, taking advantage of existing relationships with Valencian universities, and in particular the different approved chairs; also incorporating the principles to the possibilities of public financing offered by the transformation of the Valencian Institute of Finance.
- Through the maintenance of the aids for the existing initiatives of sustainable economy and Corporate Social Responsibility, incorporating the SDGs and their tools as a framework for action.
- Through the generation of sectoral dialogues and public-private partnership initiatives, with special reference to the role that the Valencian Innovation Agency and the Valencian Institute of Economic Competitiveness can play, in the way described in this report .
- Through adequate accountability, both for the public sector and for the private sector, favoring the integration of SDG indicators in regional plans and particularly in the Action Plan for the Transformation of the Valencian Economic Model 2017- 2027, the RIS3 and the Operational Programs FEDER, FSE and the Rural Development Program. In the same way, the Generalitat can offer systematic, periodic and accessible information to the citizens on the progress made in the implementation of the Agenda, through a citizen portal or an annual review report.

The implementation of these initiatives requires a high level of coordination and interdepartmental cooperation, as well as strong leadership from the Generalitat, in constant dialogue with social actors. The implementation of these measures, within a coherent plan, and with the participation of all the actors involved, will place a large part of the economic sectors of the Valencian Community on the path of achieving the Sustainable Development Goals.

